

REDACȚIUNEA,
 "Ministrăria și Tipografia"
 Brașov, piața mare nr. 30.
 TELEFON Nr. 226.
 Scrierile nerăscute nu se
 întorc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
 Înserate
 se primesc la Administrația
 Brașov și la următoarele
 SEDIURI de ANUNȚURI:
 Viena la M. Dukas Nachf.
 Str. Augenthaler & Emerich Les-
 ser, Heinrich Schalek, A. J.
 Janklik Nachf., Antoa Op
 în Budapesta la A. V.
 Jor. Ekstein Bernat, A.
 Jopoid (VII Kreszbék).
 Prețul inserțiilor: o
 garmond pe o coloană în
 pentru o publicare. Publ.
 mai dese după tariful și în
 ală. — RECLAME pe pagă
 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

GAZETA apare în fiecare zi
 Abonamente pentru Anstro-Ungari:
 Pe un an 36 cor., pe șase lu-
 ni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ul de Duminică 4 cor. pe s.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ul de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorilor.
 ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV:
 Administrația. Piața mare
 lângă Inului Nr. 30. etajul
 2. Pe un an 30 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul acasă: Pe un an 36
 cor., pe șase luni 12 cor., pe
 trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele, cât și inserțiile
 sunt a se plăti înainte.

(Număr de Duminică 13.)

Telefon: Nr. 226.

Nr. 69.—Anul LXXII.

Brașov, Sâmbătă 23 Martie (10 Aprilie)

1909.

Fiți tari de suflet!

Câteva zile senine de sărbătoare și de recreere trupeză și sufletească oferă pretutindeni bunilor creștini sărbătorile Paștilor. Pentru Românul creștin aceste sărbători au un deosebit farmec prin obiceiurile, ce le-a moștenit dela părinții săi și ce-l leagă așa de mult de tradițiile sale religioase și naționale. Ori cât de greu ar fi traiul, ori cât de mult ar suferi de năpăstuire sau de apăsarea sortii, care niciodată nu l'a răsfățat ci a fost totdeauna destul de riguroasă față cu el, sufletul lui să simte ridicat, peptul lui se umple de nouă speranțe și de nou curaj în lupta vieții, când aude sunând toaca dela înviere, când cu toate datinele frumoase se anunță Paștile. În astfel de clipe, el e mai primitiv pentru orice îndemn, orice gândire și orice faptă bună și salutară; e mai generos și foarte înclinat a uita ceea ce îl face să trăiască în vrajă și neînțelegere cu fratele ori deaproapele său.

Dispoziția aceasta sufletească a Românului e potrivită și binevenită pentru a te adresa lui cu cuvinte calde de bună urare și cu idei și sfaturi folositoare și îndemnătoare la fapte adevărate creștinești românești.

De aceea vom încersa și noi a adresa în ajunul sfințelor sărbători ale Învierii cetitorilor noștri câteva cuvinte de bune doriri și de întărirea sufletului.

Pe Român l'au învățat pășaniile sale seculare să știe să se stăpânească și să rabde. Această însușire, care de multe ori nu e atât spre folosul, cât e spre stricăciunea lui, îi dă totuși o mare putere de rezistență, putere morală și religioasă totodată. Căci ce s'ar fi ales de el după un traiu atât de greu, dacă nu-și iubea deopotrivă limba și legea, dacă nu era în acelaș timp Român și creștin bun? Țăranul nostru când zice Român înțelege și creștin, așa încât cuvântul creștin îl întrebuintează de comun numai față cu cei de alt neam, pe cari îi crede a fi și ei oameni de omenie, cari se roagă lui Dumnezeu.

Dacă răbdarea Românului a fost un mare lucru pe acele vremi, când neajunsurile lui veneau dela apăsarea brutală, dela forța fizică, ce cu ajutorul ignoranței sale îl ținea legat de mâni și de picioare, cu cât mai însemnată nu trebuie să fie răbdarea în timpurile de azi, când forța crudă fizică este înlocuită de forța sufletească, ce i se impune în raporturile și în împrejurările vitrege ale vieții lui, formând mai cu seamă acele piedeci, de cari se simte așa de jicnit și nedreptățit în desvoltarea sa firească și liberă.

Ori doară nu recunoaște ori și cine, că se recere azi indoit mai mare răbdare față cu apucăturile, uneltirile și metehnele mult mai rafinate ale timpului civilizației moderne, ca odinioară?

Ca să poată omul rezista tuturor acestor rafinate presiuni ale împrejurărilor vieții de azi și să se poată feri

de cursele, ce i-se pun în lupta de concurență, a căreia deviză este, ca cel mai slab să fie ingenunchiat de cel mai tare, are lipsă neapărată înainte de toate de o porțiune mare de răbdare. Aceasta trebuie înțeleasă însă iarăși mai, mult din punct de vedere intelectual și sufletească; adevărat ca stăpânire de sine.

Ferice de Românul nostru năcăjit dacă va ajunge la atâta deșteptăciune, ca să cunoască, că trebuie să se abnege încă mult, după împrejurări și constelații, ca să-și poată asigura înaintarea treptată, deși mai înceată, spre ajungerea țintei, care a fost și este de a se bucura și el în patria sa de toată libertatea și de toate drepturile ca om și cetățean.

Să nu ne descurajăm și să nu desperăm, văzând cum în calea progresului nostru se ridică greutate peste greutate, piedecă peste piedecă, ci să ne gândim, că nu e greutate, nu e piedecă în lume, pe care omul să nu o poată învinge — dacă cauza lui e dreaptă și sfântă, cum e a noastră — cu stăpânire de sine și perzeverență, măsurându-și puterile și unindu-le toate ori de câte ori trebuie să se aperse în potriiva valurilor, ce de o parte și de alta stau să-l înghită.

În această hotărâre nestrămutată, în această stăpânire a voinței noastre, de a nu ne abate dela drumul cel drept și de a suporta tot pentru triumful dreptății, este azi toată țaria și toată speranța noastră în viitor.

Fiți tari de suflet!

† Alexandru Mocsonyi.

Națiunea română jelește moartea fiului ei, cu suflet mare, credinciosului căpitan din oastea luptătorilor ei pentru drept și dreptate, pentru limbă și naționalitate, pentru tot, ce avem mai scump, nobilului propoveduitor pentru binele și fericirea patriei și a popoarelor sale, pe *Dr. Alexandru de Mocsonyi*, vlăstar al familiei boerești cu acelaș nume din Bănatul severinean.

Cine dintre oamenii noștri știutori de carte, n-a auzit de acest nume, de acea familie nobilă, care de aproape două veacuri stă în fruntea poporului, săvârșind atâtea fapte bune, vrednice și neperitoare pe terenul cultural și al înaintării lui politice-naționale, bisericicești, economice și sociale? Ce s'a întreprins în sinul poporului nostru din Ardeal, Bănat și Țara unguerească, pe acele terene, fără ca familia Mocioneștilor, și în cei 50 de ani trecuți în deosebi demnul ei mădular Alexandru Mocsonyi, să fi luat parte și să fi conlucrat într'un chip sau altul, fie cu sfatul, fie cu jertfa bănească? Și câte nu s'au întreprins și făcut la propria lor inițiativă?

Eată de ce nu mai e de lipsă să arătăm, cine a fost Alexandru Mocsonyi. Totuși pentru informarea mai exactă vom înșira aici câteva date principale biografice.

Familia Mocsonyi (orig. Mucioni) se trage din Macedonia din viță macedo-română și a imigrat în Banat de pe îză finea secolului XVII, venind din Moscopolie (Macedonia), în urma prigonirilor, ce le îndurau Creștinii de sub domnia Turcilor. Ca familie fruntașă avea case și curți în Macedonia. Cel mai mare dintre cei doi frați imigrați, Petru, a fost preot căsătorit. Frații Mocioni au luat parte în luptele prințului Eugen de Savoya. Fratele mai mic și-a pierdut viața în bătălia dela Zenta (1697); preotul Petru a rămas în tabără ca spiritual, până la luarea Timișoarei și alungarea Turcilor din Banat. Tovărășia în lupte cu Serbii i-a adus lui Petru Mocioni supranumele „Popovich“, care a fost scris și în diplomele nobilitare ale urmașilor săi, numiți acolo „*Popovich alias Mocsonyi*“.

După Petru Mocioni au rămas trei fii: Petru, Mihail și Andreiu; cel dintăiu *Petru* a murit fără urmași, ear *Mihail* și *Andreiu* sunt întemeietorii celor două linii, fiecare separat nobilitată, în care e ramificată familia Mocioni până astăzi, adevărat linia primă, armalistă, descendenți ai lui Mihail și linia a doua, donatarie, descendenți ai lui Andreiu. *Andreiu*, cel mai bătrân din linia Mocsonyi de Foen la 1780 a cerut și a primit dela împăratul Iosif II. domeniul *Foen*, ca donațiune mixtă, dată, pentru recunoașterea meritelor și sacrificiilor familiei sale.

Unul dintre nepoții lui Mihail, cu același nume, fiind cel din urmă descendent din linia primă, armalistă, și căsătorindu-se la 1836 cu o nepoată a lui Andreiu, *Ecaterina* (n. 25 Nov. 1806, † 19 Ian. 1878), Româncă imoasă, care în viața ei s'a distins prin virtuțile ei familiare și prin generoasa ei însuflețire națională a împreunat earăși ambele linii familiare. Din această căsătorie s'au născut frații *Alexandru* și *Eugeniu*, dintre cari cel din urmă a răposat înainte cu câțiva ani, ear cel dintăiu, pe care îl deplângem azi, în noaptea de Vineri spre Sâmbătă 3 Aprilie n. a anului acestuia, 1908.

Alexandru de Mocsonyi s'a născut în 4 Nov. 1848. Studiile gimnaziale și le-a făcut în Budapesta, cele juridice la universitatea din Budapesta și Viena. În 1865 fu promovat *doctor juris utriusque* la universitatea din Graz. Curând după aceasta fu ales deputat în dieta din Pesta în cercul electoral Rittberg (comit. Timiș), mai târziu în cercul Lugoșului, fiind astfel deputat dela 1866—1874. A ținut pe vremuri discursuri de mare importanță națională în camera ungară. La 1868, când s'a adus legea naționalităților, Al. Mocsonyi într'o vorbire strălucită a combătut acea lege ca nedreaptă și a prezentat un proiect de lege deosebit în numele deputaților naționali. La 1874 și-a depus mandatul de deputat, declarând, că între împrejurările date nu-i modru, ca deputații naționali să poată ajunge la vre-o înțelegere cu Maghiarii. De atunci și mai ales dela 1881 A. Mocsonyi a fost de

părere, ca toți Românii nu numai cei din Ardeal, să facă rezistență pasivă față cu dieta din Pesta. În conferința națională dela 1887 s'a primit în principiu aceasta și pentru Românii bănățeni și ungereni, iar la 1892 s'a decretat rezistența pasivă generală a tuturor Românilor din Ardeal, Bănat și Țara unguerească. Atunci Al. Mocsonyi n'a fost pentru neamănata mergere cu memorandumul zicând, că aceasta va da numai în mâna ocăruierei o nouă armă contra noastră, dar nu ne va aduce nici un folos, până ce nu se vor schimba împrejurările. Atunci a fost și directorul foaiei noastre dimpreună cu toți cei grupați în jurul ei de aceeași părere, dar relativă majoritate a membrilor conferinței s'a pronunțat pentru a se face totuși acel pas, despre care s'a dovedit cu prisos mai în urmă, că a fost prea pripit.

Pe terenul bisericesc A. Mocsonyi a făcut foarte mult dela înființarea metropoliei gr. or. pentru înaintarea și consolidarea ei, iar pe teren economic a premers asemenea cu esemplu contribuind puternic la fondul „Albinei“, a „Societății pentru fond de teatru român“ etc. și nu mai puțin pe teren cultural în genere.

Românii noștri fără deosebire știau că în Bănat la Căpâlnaș și Birchiș trăește un Român cu inimă mare, om înțelept, gata în tot momentul a ajuta cauzei națiunii și bisericei române cu sfatul și cu fapta. Acest Român, pe cât de bun, pe atât de înțelept, a fost răpit din mijlocul nostru de cruda moarte. Dacă, până ce a trăit, am păcătuit de atâtea ori, neștiind să prețuim în destul devotamentul său neinteresat pentru națiune, acum după ce trecerea sa din viață l-a pus în rândul celor drepti și nemuritori fii ai neamului nostru, să căutăm a îndrepta greșala din trecut, luând din viața, faptele și învățăturile lui nouă putere și curaj de a stărui pe cărările cele adevărate dedicând toată lucrarea noastră binelui obștesc.

*

Înmormântarea marelui bărbat al națiunii sa săvârșit Luni în 5 Aprilie e. în Foen, unde se află mauseleul familiei Mocsonyi. Din toate părțile locuite de Români au sosit condolențe la adresa văduvei răposatului și a familiei. I. P. S. Sa metropolitul Mețian a fost reprezentat de protosincelul dr. Remus Roșca. Serviciul funebru l'au săvârșit Episcopul Aradului Ioan Papp asistat de Archimandriții Musta și Hamsea. Cântările de stradă le-au executat protopopii. Putici și Pepa, ear cele funebrele corul reuniunii române de cântări din Lugoș, condus de I. Vidu. Au mai asistat delegații Asociațiunii (dr. Cristea și N. Ivan), ai »Albinii« (P. Cosma și dr. I. de Lemenyi) delegația din Brașov, (dr. N. Vecerdea și dr. I. Blaga) apoi delegații din Lugoș, Timișoara, Arad etc.

Au vorbit la mormânt în numele bisericii gr. or. române Archimandritul *Hamsea*, în numele Asociațiunii protosincelul dr. *Elie Cristea*, în numele societății pentru fond de teatru român secretarul dr. *Iosif Blaga*, ear în numele poporului român a vorbit directorul ziarului »Drapelul« dr. *V. Branisce*, al căruia discurs îl lăsăm să urmeze.

Discursul rostit de d-l Dr. Valeria Branisco în mauzoleul din Foen.

Jalnici ascultători!

Cu suflet sfâșiat de îndoielile și temerile trezite de cumplita durere a pierderii nespuse de mari, ne plecăm capetele umerite în fața înflorătoarei majestăți a morții, care, în nemărginita-i sete, înghite tănuitele rosturi ale ființei vremelnice pământeste, amenințând toate avânturile, dornice de viață, cu desflințarea în desnadejduita conștiință a nimicirii omenestii.

Din această cutropitoare negură nepătrunsă de lumina minții omenestii, care închide orice perspectivă dincolo de mormânt, ne înalță muncitul suflet privilegiat măreață a vieții, înțelept trăite, conduse de fireștile ideale omenestii, schinteile vecinice armonii a universului nemărginit.

Această privilegiată măreață ne înalță sufletul, chiar și în fața mormântului deschis, la conștiință, că totuși este rost în viața vremelnică, veriga modestă, dar indispensabilă a vieții de veci.

Și dacă undeva pe meleagurile locuite de Români, atunci aici în acest mauzoleu al ilustrei familii Mocsonyi, grăește cătră noi cu mai eclatantă evidentă rostul nepieritor al vremelnice vieți, trăite cu înțelepciune, iubire și credință, în serviciul celor mai înalte ideale omenestii.

Literile de aur, cari strălucesc din negrele lespezi de marmoră ale acestui lăcaș al morților, ne propoveduesc cea mai completă armonie a iubirei înflăcărate de neam, a ținerii neclintite la biserică și a credinței nefățărite cătră țară, sublima tradiție a familiei Mocsonyi, neadormita strajă a rosturilor vieții poporului românesc.

Că ce însemnează în viața poporului român măreția tradiției acestei ilustre familii, ne învederează istoria noastră modernă, din ceasul redeşptării politice a poporului până în zilele de față.

Iar cel mai chemat, mai însuflețit și mai gigantic reprezentant al acestei tradiții, sinteza tradiției familiei Mocsonyi, este defunctul, în jurul sicriului căruia ne-am adunat, ca să-i dăm ultimul onor pământesc în numele poporului, care privește astăzi cu nespuse jale, cu sfântă evlavie și sinceră recunoștință la apusul vieții aceluși bărbat providențial al său, prin ale cărui fapte, jertfe, cugete și îndemnuri s'a deslășit propășirea noastră națională pe toate terenele vieții noastre publice.

Prin Alexandru Mocsonyi s'a cristalizat conștiința națională a poporului, s'au lămurit aspirațiile noastre culturale, economice și politice, s'a statornicit poziția, ce ne revine ca popor egal îndreptățit în legăturile de stat, din cari facem parte constitutivă.

Cu agerime de profet, a stabilit acele adevăruri, dela cari nu se pot abate implacabilele legi ale evoluției.

Și dacă n'a fost înțeles și urmat de contemporanii săi, atât în tabăra protivnică lui, cât și uneori în tabăra, căreia și-a dedicat toată agerimea minții sale, căldura inimii sale și granitul caracterului său, n'are să ne mire și să ne neliniștească, căci Alexandru Mocsonyi n'a fost acea luminare, care luminează din momentul ce se aprinde și încetează a lumina în momentul ce se stinge, ci acel astru ce răsare în depărtatele zări ale universului și apune încă înainte de ce ar putea să ajungă lumina lui strălucitoare pe globul nostru doritor de lumină.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Șaga maistorului.

— Idila. —

Vesel Doamne mai e satul nostru și câtă voie bună și bucurie, când sunt acasă oamenii. Ii plină ulița de lume. Înaintea birturilor, la mese lungi și late sed bărbat și bătrâni și golesc cu sârguință pântecoasele ploști de vin. Imprejurul lor se nvrârte hora lină; babele stau la zbor, copii s'alungă și s'aleargă și e atâta gălăgie și veselie, isonită de cântecele lăutarilor, cât mirat își fremătuiește codrul frunza, privind în vale. Ii lume multă pretutindenea, da nicăiri nu-i atâta larmă și chef, ca la birtul de peste pod, la birtul lui Costa.

Afară din sat, peste râu, singurel, stă birtul, o clădire bătrânească, cu ziduri groase și trainice, pe cari le apără de viscolose un coperiș înalt și țuguit și viclean clipește de sub streșina lată ferestrelor mici și zăbrele. Tavanul îi cam jos, cam înegrit și afumat, grinzile alocurea crepate, dar cu atât mai bune sunt podurile și în urmă acesteia s'apetene la joc. La toate

Superba imagine din viața universului, pe care a fixat-o Eminescu în splendidul vers:

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se sue;
Era, pe când nu s'a zărit,
Azi o velem, și nu e.

Pe când eră, nu ajunse încă lumina să pătrundă în toate straturile societății noastre; acum deabia, când nu mai este, se desface grandiositatea astrului înaintea ochilor noștri, devenind lumina lui: steaua conducătoare a vieții noastre naționale.

Acest astru, această stea conducătoare, este și va fi în istoria apropiată a neamului biserice și moșiei noastre nemuritorului spirit al lui Alexandru Mocsonyi, care de abia de aici înainte va străbate în toate ungherele, cucerind mințile și inimile, prin cea perfectă contopire armonică a condițiilor indispensabile de existență națională cu interesele de unitate și suveranitate ale statului, ca suprema expresiune a acelei libertăți naționale, care determină întărirea în lăuntrul și puterea în afară.

Cu credința nestrămutată în scrisul său, aducând evlavios tribut de recunoștință, devotament și admirațiune, se apropie în aceste momente de adâncă jale poporul român de recele sicriu, care cuprinde osâmintele ce au sălășluit un spirit atât de gigantic și binefăcător, și luându-și rămas bun dela cel ce nu mai este, se îndreaptă cătră tinerele vârstare ale familiei Mocsonyi, conjurându-le în fața acestui sicriu, să cultive cu evlavie focul sacru al celei mai lămurite tradiții apucate din părinți, căci în această tradiție se cuprind toate rosturile vieții vremelnice, înțelept trăite și conduse de cele mai generoase ideale ale omenimei, singurele cari pot asigura binefăcătoarea pace sufletească în toate frământările vieții: Armonioasa contopire a rosturilor vieții singuraticului cu rosturile vieții familiare și naționale, sub raportul vecinice nizuinți omenestii spre lumină, libertate și fericire.

Convins, că binevoitoarea prevedință nu-l va lipsi de această mângâiere, în zile de grea cumpănă, ca cele de astăzi, își ia rămas bun poporul român dela astrul ce apune.

Odihnește în pace, ear lumina Ta lumineze până ce va mai fi suflare românească pe aceste văi și plaiuri, până ce se vor mai cutremura munții și înflora apele de sunetul dulcelui grai românesc!

Odihnește în pace!

„Junimea“ din Cornăuți ne trimite următorul anunț funebru:

Societatea academică »Junimea« în Cernăuț pătunsă de durere adâncă aduce știrea tristă despre trecerea la celej eterne a membrului său onorar, a Domnului

Dr. Alexandru de Mocsonyi,

mare proprietar în Birchiș (Ungaria), fost deputat în camera ungară, fost președinte al Asociației Transilvane etc. etc., care a încetat, din viață Vineri în 2 April a. c. st. n. în etate de 68 ani.

Cernăuț, în April 1909.

Fi-ei țărâna ușoară!

trei birturile era lume multă, dar nicăiri ca la Costa. Forfoteau oaspeții la ușa birtului, ca la urdiniș și era plin birtul de stătea să se suie unul în spatele celuilalt și trebuia dela o vreme babele și copiii să calce laifele și scaunele, să facă loc vârtejului vitejesc al feciorilor. Mulțumit privea la cei ce se nghesuiau Costa, birtașul. Ii părea bine de cheful oamenilor, pentrucă îi trecea cu spor țârgovina, da îi părea bine și d'alia, că ținea mult la numele birtului, îi plăcea s'audă, că »fost'a cum a fost în tot locul, da chef și petrecanie, ca la Costa, nu-i«.

Și creștea voia bună. Tot mai sgomoțoasă devenea veselia, când de-odată, pe o clipă, se opru toată gălăgia. Zămbind se oprise în ușe și privea lumea, un bărbat înalt, bine făcut. Chioțe îndesate s'gduiră aerul și ici colo s'auzea: »Trăiască maistoru Gheorghe«. Pretinos, cu zâmbet șăgalnic sub musteața spic, mulțumind în dreapta în stânga cu-o clipire veselă din ochii căprui și șiroiți, își făcu maistoru Gheorghe cale prin mulțime și se așeză lângă Țigani. Era acolo Iie cu ai lui, bun ortac de-a maistorului Gheorghe, că mult își petrecuseră la olaltă; vezi, Iie nu era țigan codaș și eră și

Revista politică.

Eri s'au împlinit trei ani de zile, de când a ajuns să pună mâna pe frânele guvernului ungar *coalitia maghiară*. Multe proiecte de legi s'au votat în acest lung răstimp, viue lupte s'au purtat în dietă de cătră deputații naționaliști în contra proiectelor prezentate, — legea cea de căpetenie însă, care a fost pusă în vedere în programul *coalitiei*, și anume *reforma electorală*, nu s'a votat, și poate nici nu se va mai vota sub stăpânirea actualei *coalitii*.

Din privilegiul împlinirii acestor trei ani de stăpânire foaia lui Kossuth „Budapest“ face următoarea apreciere caracteristică a situației: „Suntem și astăzi de părere, că *susținerea coalitiei pe mai departe e fără scop*, deoarece diferențele în sânul *coalitiei* s'au desvoltat astfel, încât o acțiune comună a devenit imposibilă. Pe lângă aceasta mai vine și necesitatea inevitabilă a soluțiunii cestiunii băncii. Cea mai salutară formațiune nouă ar fi, o formațiune pe baze democratice-liberale în armonie cu politica partidului independist“.

Din acest necrolog la adresa *coalitiei*, publicat de organul lui Kossuth, putem deduce apropiata spargere a actualei *coalitii* maghiare.

Intreaga pressă maghiară este preocupată de *cestiunea băncii maghiare*, a cărei rezolvare fie într-o direcție, fie într'alta, se asteaptă în timpul cel mai apropiat. După o versiune ministrul Kossuth va pleca pe la mijlocul lunei Aprilie st. n. la Viena unde va fi primit cu ceilalți conducători maghiari în audieuță de Maj. Sa. În tot cazul în ziua de 26 Aprilie, când se intrunește din nou dieta, guvernul va trebui să i prezente propuneri concrete în cestiunea băncii. După o știre mai nouă ministrul Kossuth a pregătit un vast memorandum în cestiunea băncii, pe care îl va prezenta în timpul cel mai apropiat Maj. Sale Monarchului.

După o știre ce-o primim din București, delegații austro-ungari, cari se află de două săptămâni în București pentru a să sfătui cu delegații guvernului român cu privire la încheierea *convențiunii comerciale* cu România, au ajuns la o deplină înțelegere. Eri *convențiunea comercială între Austro-Ungaria și România a fost iscălită de reprezentanții ambelor guverne*. Convenția va fi votată apoi și de camerele Austriei, Ungariei și României. Prin noua *convențiune* România a câștigat mari favoruri în ceea ce privește exportul de vite și de carne tăiată.

În urma aplanării conflictului cu Sărbia, ncrii cei grei ce s'au ridicat asupra Europei, s'au resfirat. Principatul Montenegro, care la început nu s'a arătat mulțumit cu modul rezolvării conflictului, a adresat alaltăeri o notă guvernului austro-ungar, prin care se declară mulțumit cu situațiunea creată de demersul puterilor mari și că se supune decisiunii puterilor privitor la schimbarea articolului 25 al tratatului din Berlin. Totodată își exprimă speranța, ca legăturile de prietenie între Austro-Ungaria și Montenegro să devină tot mai trainice, ne mai fiind acum la mijloc nici o piedecă, care să tulbure buna înțelegere.

Foile engleze continuă a atâța opinia publică în contra Austro-Ungariei din cauza sprijinului ce îi l'a dat Germania la aplanarea conflictului cu Sărbia. Foile engleze scriu că Austro-Ungaria a comandat trei vase de războiu sistemul „Dreadnought“, pentru a veni în ajutor Germaniei în cazul unui războiu. Foile cer, ca guvernul englez să nu se lase surprins și să construiască încă în decursul acestui an nouă vase de războiu.

Inchiderea Corpurilor legiuitoare române.

Martii au fost închise Corpurile legiuitoare române prin următorul mesagiu regal citit în camerele române:

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

A doua sesiune ordinară a acestei legislațiuni a fost plină de muncă rodnică.

În această lungă sesiune, domniile voastre ați avut prilejul pe de o parte să urmați lucrarea de îmbunătățire a stărei țărânului nostru, iar pe de alta o să dați îndrumare mai potrivită cu nevoile timpului acelor instituțiuni de al căror bun mers sunt strâns legate țaria și viitorul regatului.

Prin modificarea legii alegerei metropolitilor și episcopilor eparhioți, cum și a constituției sfântului Sinod, ați asigurat bisericii noastre și mai bine mijloacele de a-și îndeplini înalta sa misiune.

Votarea legii judecătorești corespunde unei trebuințe de mult simțite chezându o mai bună distribuție a justiției și sporind în acest chip încrederea pe care cetățenii trebuie să o aibă în cei cari reprezintă această putere a statului.

Legea votată pentru acordarea drepturilor politice în cele două județe ale României de dincolo de Dunăre, consacră identificarea lor cu întreaga țară, cu care sunt unite printr-o legătură de-apururi indisolubilă.

Preocupați de una din cele mai însemnate probleme ale economiei naționale, ați votat legea prin care guvernul este autorizat a emite titluri de rentă pentru cumpărarea de păduri.

Asemenea ați logiferat ca proprietățile statului, ale așezămintelor de binefacere și de cultura națională, să fie pe viitor căutate în regie sau arendate de-a-

maistoru bun diplăș, vestit, că doară numai el mai știa zicalele vechi, bătrânești, aduse de strămoși »din țară.«

Năvalnic se începă iarăși jocul. Repede se mlădia lanțul serpuitor, răpăit și s'gduid în pasul mărunț și îndesat al »pe picior«-ului. Chiotind, plecat puțin înainte, purta înaintașul șirul năpraznic după el. Nici nu este doară joc pe lumea asta mai pătimaș și totuși lin ca acesta.

Și luă maistoru Gheorghe diploma în mână și părea că sufletul fără hodină a satanei se băgase în banda cioreilor. Cu capul răzimat de lăute, cu fețe asudate, cu ochii în gol, căuta Iie cu ucenicii lui și trebuiau să deie zor. Trebuiau să se poarte, că zicea maistoru Gheorghe, de gândeai, că toți dracii și toată ferbinteala iadului bazeie și fierbe în lăute.

Încălcându-se, deslegându-se, când în sbor, când îndesat, plângând și chiuind, cu hohotul argintiu al râsului și al veseliei țășneau în melodii firele subțirele de glasuri, ce schinteiau de sub arcușul iute.

*) E vorba aici de „bufani“, cum se numesc cei emigrați din Oltenia în Bănat, pe la 1750, spre deosebire de „frățuți“, bănățenii băștinași.

Nota aut.

Voios își picura domolul fluier cântul său duios. Mormăia cu foc și gemea mulțumită sfătoasa broancă, ținându-se de clocolul glasurilor și întreaga cântare sărea și sălta pe arcușurile moi, închegate din sbărâniturile sburdalnice ale sprintenei țimbale....

Trăgeau cu foc lăutarii. Zămbind, cu nările umflute, privea maistoru Gheorghe lumea luată pe sus, în sbor de sunetele diavolești și ispititoare.

Se rupse lanțul »pe picior«-ului și se începă mazărica, sălbatica mazărică. Se băgară în joc și nevestele și bărbat și nebunește se nvrârte toată lumea. Cu fața îmbujorată, foc de sudori, cu ochii aprinși, luată ca în slave, se avântau în vârtej pornit jucăușii. Săltau piepturile nevestelor joc s'globiu și dornic se întrezăreau de sub cămașa subțire, bufănească, sânuirile albe și dragostoase. Pătimaș, răscolit de un val de doruri, pornea tot mai avan cheful. Cântau lăutarii să se prăpădească, bubuia podurile, măsurând cu bufniturile îndesate mersul jocului. ce se rotea pe moarte și pe viață, spuma ici berea, picura colo aurul vinului și luneca gârlă fierbinte pe gât în jos rachiul.... Se ncinse de a binele chefului....

dreptul asociațiilor țărănești, îndeplinind astfel ultimul punct din manifestul din 12 Martie 1907, iar prin modificările aduse legii pentru învoielile agricole, ați adus înlesniri menite să garanteze și mai mult aplicarea acestei legi.

Insuflețiti de cel mai viu patriotism reprezentanții națiunii au urmat opera pentru întărirea scumpei noastre oștiri, prevăzând mijloacele necesare pentru neîncetatele ei îmbunătățiri, astfel încât ea să poată răspunde la toate împrejurările marelui sale chemări.

Făcând față la nevoile numeroase ale statului, i-ați asigurat bunul mers prin stabilirea echilibrului bugetar, a cărui menținere va face obiectul necontenitei îngrijiri a guvernului Meu.

Noua întocmire a legii pensiunilor, a îndulcit unele dispozițiuni cu privire la numărul anilor de serviciu și a dat recompense peste acele acordate până acum veteranilor din războiul pentru independență.

În urma despărțirii în două a fostului minister al agriculturii, domeniilor industriei și comerțului, s'a impus o nouă organizare a fiecărui din cele două ministere chemate să aibă un rol atât de important pentru propășirea noastră economică.

Legea pentru darea în exploatare a terenurilor cunoscute petrolifere după proprietățile Statului va da un nou avânt acestei industriei, asigurând exploatarea petrolului o dezvoltare în raport cu însemnătatea acestei bogății. Rezervând Statului și întreprinderilor exclusiv românești jumătate din aceste terenuri, s'a acordat dezvoltării acestei industriei garanțiile cerute de o bună îndrumare economică.

Prin legea pentru exploatarea stațiunilor balneare s'a prevăzut măsurile necesare pentru punerea în valoare a acestui important factor al sănătății publice, care poate devenii o avuție națională.

Domnilor senatorilor
Domnilor deputaților!

Vă mulțumesc călduros pentru concursul luminat și patriotic dat guvernului Meu în îndeplinirea grelei sarcini ce-i este încredințată și doresc țării un an îmbelșugat, care să reverse bucuria în casele tuturor, iar Domniile-Voastre întoarceți-vă în sânul d-voastre însoțiți de urările Mele cele mai călduroase cu prilejul sfintelor sărbători.

Eu declar închisă sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare.

Carol.

Correspondență din Cluj.

Cluj, 8/IV 1909.

† Ștefan Havași. Onor. Redacțiunii Clujului românesc e în jale obștească pentru pierderea unui mare ctitor al bisericii și binefacător al școlilor românești. Închizând ochii Martii în 6 Aprilie n. 1909, la orele 11 a. m. Ștefan Havași a fost prohodit în biserica gr. cat. din Cluj, azi în Joia cea mare, tocmai în ziua aniversară a neuitatei sale danii, cu care și-a înscris numele în cartea nemuririi.

Inmormântarea, îngrijită de epitropia bisericii, s'a făcut cu toată solemnitatea. Au celebrat: Dr. Izidor Marcu, canonic, rector al seminarului din Blaj, ca reprezentant emis al Excelenței Sale Mitropolitului Dr. Victor Mihalyi de Apsa; Dr. Elie

Șezând în dosul tarabei, frecându-și mâinile de mulțămire, se uita Costa la joc. Atâta voce bună de mult n'a mai văzut nici Costa birtașu, măcar că, har Domnului, văzuse și trăise multe zbeguri și ziafaturi. Avea pe o clipă hodină, adevă de pe partea oamenilor ar fi avut, numai era o căldură, de își făcuse learcă măneca înflorită a cămeșii, preumblându-și într'una brațul pe fața asudată. Oftând privi spre maistoru Gheorghe, care, încântat și el, roșu la față, ca luna plină, când ochește din dosul codrului, îi face semn cu capul și puind dipla jos, se țese frumușel afară la răcoare. Costa după el.

Era o dalbă de vreme afară, înmărmurită de vraja tăcută a razelor de lună, împânzită de cețuri argintii, ce suiau pe rău la deal, îmbrobodind poalele întunecate ale măgurilor. Un vântuleț răcoros aducea dinspre rău suflăturile vânturilor și gâlceava deopotrivă a valurilor și câte un sfârșuculeț de aer mângâia frunzișoarele frăgarilor din preajma birtului.

Răzimați de pârleazul foisorului se răcorea maistoru Gheorghe și Costa în adierile leneșe ale boare. Privind în lumea asta alburie și somnuroasă, pe care ce-i drept, n'o tulbura lampă și pic de felinar, nu se putea răbda Costa, cel iute de fire, să nu zică, în felul lui sugubet:

Dăianu, parohul și protopopul Clujului; Eugen Pop Păcurariu, capelan cooperat, Aurel Hătegan, capelan și Iosif Culean, teol. abs. ca diacon. Corul meseriașilor din Cluj, improvizat sub conducerea d-lui Const. Lupoaie, comptabil la »Economul«, a cântat frumos și puternic. A predicat parohul Dr. E. Dăianu, panegiric au rostit Dr. Izidor Marcu în numele lu. P. Sfințitului Mitropolit și a Preaveneratului Consistor, cum și în numele direcțiunii institutului »Economul«, ca președinte al acesteia. D-l Lad. Fapp de Lemenyi în numele curatorilor bisericii și a poporului credincios. Eugen P. Păcurariu, în numele desp. Asociațiunii și al Reuniunii sodalilor români. Cununi au pus: Parohia gr. cat. din Cluj, »Reuniunea femeilor rom. Sf. Maria«, Institutul »Economul« și familia jalnică.

Transportat la satul natal Sarvadul Tășnadului, marele flu al acestei comune istorice va fi înmormântat la umbra bisericii, pe care asemenea a înzestrat-o, lângă mormântul mamei sale, după cum i-a fost dorința din urmă. Două delegațiuni din Cluj, una din partea bisericii și alta din partea »Economului« îl însoțesc până la mormânt. *Correspondentul.*

Ștefan Havași este marele binefacător, care a donat suma însemnată de una sută de mii coroane bisericii române unite din Cluj. Fapta aceasta singură l'a înălțat între semenii săi și l'a făcut vrednic de stima tuturor Românilor doritori de înaintare. Exemplul lui de jertfă nobilă pentru binele neamului și al bisericii fie urmat de cât mai mulți, iar memoria acestui brav Român fie în veci prețuită și binecuvântată de poporul, pe care atât de mult l'a iubit!

Iată anunțul funebrel ce ni se trimite:



În numele parohiei române gr. cat. din Cluj (Cetate) avem adâncă durere de a face jalnica vesteire de obște, că nemuritorul mare ctitor al bisericii noastre celei noue

Ștefan Oășanu Havași,

proprietar, cavaler al ordinului »S. Silvestru Papa«, posesor al mai multor medalii militare și civile, membru în consiliul de direcțiune și comisar al institutului de credit și economii »Economul«, membru fondator și ordinar al mai multor reuniuni și asociațiuni culturale, generos patron al școlii și neobosit membru al curatoriatului bisericesc gr. cat. din Cluj,

după un scurt morb, împărțit fiind cu sfințele taine, a trecut din viața aceasta la cea vecinică, azi, în 6 Aprilie n. 1909, la orele 11 în. am. în vârsta patriarhală de 78 ani.

Rămășițele pământești ale marelui defunct se vor prohodii, după ritul bisericii noastre, în Joia cea mare, la 8 Aprilie n. a. c. la orele 10 a. m. în biserica noastră parochială, de unde se vor petrece la gară, spre a fi transportate și așezate, la Sărvad, în satul nașterii, lângă mormântul mamei

»Măi Ghiță, al dracului om și nota-rău. Când îi lună plină, ișcă nu trebuie lampă și când îi lună nouă, ișcă om cinstit nu umblă pe întunec, noaptea, și pentru lotrii, ișcă doară n'o lăsa s'aprinică lămpile.

Maistoru Gheorghe zimbi. Un tropot de pași, dinspre podul văii, îi curmă însă gândul. Amândoi se uită într'acolo. Se vedeau niște chipuri cătănești de oameni. Erau doi străjani de ai satului. Li trăzise adevă prin cap domnului notarăș, să-și împodobească străjerii cu strae cătunești, ca polițaii de pe la oraș. La început, se cam codeau străjanii să îmbrace hainele nemțești, da la urmă totuși se împăcară și ei și oamenii satului. Nevestelor și fetelor le plăcea, să vadă ceva formă de ofițer prin sat, copiii lor plăcea sabia a lungă, oamenilor eară, că se »ngrașau par« că de fală, când veneau paorii din vecini cu vorba, că vin la »oraș«, ș'apoi aceluia, cari mai umblau noaptea după nimicuri, după o găină, mai după o coadă de lemn, aceluia le plăcea și mai mult, că auzeau de departe zângănitul săbiilor celor lungi și... eacă așa se potolise pricina.

Costa se încrunță, văzând pe străjani. Știa bine de ce vin și îi era ciudă. Adușese anume comitetul hotărâre strâșnică, dând poruncă prin glasul străjanului, ce

sale neuitate, după evlavioasa sa d'orință, în ziua de Vinerea Patimilor (9 Aprilie n. a. c.) la orele 6 d. a.

La aceasta slujbă de jale, ce se săvârșește tocmai în ziua aniversară a marelui sale danii, pentru ridicarea noului Sion românesc în Cluj, ne facem cinstea de a chema pe toți frații noștri credincioși, cari iubesc mărirea casei Domnului și prețuesc virtuțile creștinești.

Fapta vieții sale scrisă fiind în cartea nemuririi pomenirea lui binecuvântată va fi în veacul veacului.

Cluj, la 6 Aprilie n. 1909.

Curatoratul bisericesc.

STIRILE ZILEI.

— 27 Februarie v.

Concedierea rezerviștilor. Din Viena se anunță, că concedierea rezerviștilor concentrați la granița Sârbiei va începe după sărbătorile Paștilor și va dura până pe la sfârșitul lunii Mai.

Investirea celor doi episcopi noi din România. Mercuri, în ziua de Bunăvestire, s'a făcut cu mare solemnitate în sala Tronului din palatul regal din București instalarea episcopului Ghenadie a Râmnicului-Noul Severin și a episcopului Nifon al Dunării de Jos, aleși de marelui colegiu și confirmați de Maj. Sa Regele Carol. Cortegiul a pornit din curtea Mitropoliei și la orele 11½ a ajuns în curtea palatului, unde înalții dignitari bisericești au fost primiți de adjutanții regali, cari i-au condus în salonul de primire. Anunțându-se sosirea noilor episcopi, Mitropolitul, Episcopii și M. Sa Regele însoțit de prințul moștenitor și-a făcut intrarea în sala Tronului. După ce ministrul Sp. Haret a dat cetire dip omei, recomandând pe noul ales: Episcopul Râmnicului-Noul-Severin, Maj. Sa Regele a încredințat cărja P. S. S. Episcopului, care s'a închinat și a mulțămît. Tot cu același ceremonial a fost introdus și P. S. Sa Episcopul Nifon al Dunării de Jos. Maj. Sa Regele, felicitând pe noii aleși, printr'un scurt discurs se declară mulțămît pentru alegerea făcută, dorind noilor Episcopi o fecundă activitate.

Albanezii s'au răscolit. După telegrame din Salonic, Albanezii s'au răscolit. Răscoala se întinde cu mare iuteală în părțile de sud ale Macedoniei. Guvernul turcesc a luat întinse măsuri pentru reprimarea răscoalei.

Voluntarii armatei comune, cari servesc pe cheltuiala proprie, vor plăti de acum înainte — precum află »Pester Lloyd« — în loc de 348 cor. o taxă de 448 cor. Această urcare a taxei, se motivează prin scumpirea hranei, a hainelor și a armamentului.

Logodnă princiară. După o știre din Belgrad, fiica regelui Petru, Helena, se va logodi în curând cu un mare duce rusesc.

Arestări în Belgrad. Din cauza afșării mai multor placate pe zidurile orașului, în care regele Petru e provocat să renunțe la tronul Sârbiei, poliția a arestat număratoase persoane.

colindase a doua zi satul cu doba, cum că: Tot natu s'audă și să 'nțeleagă, că de azi încolo, ori este, ori nu este joc, birturile au să se închidă la două ceasuri noaptea.

Se uită unul la altul. Nu i venea la socoteală lui Costa, că treaba era bine pornită și nu-i era de hac nici maistorului Gheorghe, pentru că așa în chef nu mai fuse demult. Amuțiră pe o clipă, frământându-și amândoi mîntea. Un gând vesel descreți fruntea maistorului, luminându-i fața. Costa se uită întrebător cu ochi nerăbdători, că era meșter de năsbuții și de comedii vesele, de siretlicuri maistoru Gheorghe și Costa era dornic să știe gândul lui Ghiță, care-i șopti: »Măi tu, Costo, du-te numai înăuntru și vezi de-o leacă de vin, da bun și lasă-te numai în grija mea«. Costa dete din cap și se strecură prin ușă în birt.

»Bună seara poftim.

»Noroc și mulțămim dumniavoastră! Da ce vânt vă poartă pe aici?»

»Vântu dracului«, grăi ursuz nea Șofron a lui Orlescu, străjanu. »Știi d-ta bine ce vânt. Drace ia-l pe comitet; ce bine durmeau alte dăți pe vremea asta.

»Păi, cum, d-ta ca străjan...? se minuna răsând maistoru.

»Drace ia-l, că doară n'am jurat cre-

Mare furt. Alaltăeri noaptea niște făptuitori necunoscuți au pătruns în prăvălia de ceasornice Bot & Müller din strada Mihail Weiss și au furat ceasuri și lanțuri de aur în suma de 24,000 cor. Hoții au pătruns în prăvălie prin pivniță. Poliția a început întinse cercetări.

Dela petrecerea tinerimei române univers. din Cluj. Cu ocazia petrecerii aranjate de tinerimea rom. universitară din Cluj în 18/II a. c. au binevoit a contribui cu următoarele oferte: I. P. S. Sa metrop. Ioan Mețianu, d-nii Alexandru Mocsony, G. Pop de Băsești, Dr. Iosif Gall, Dr. V. Bian câte 20 cor., Dr. Amos Frâncu, I. T. Chețan, Galacteon Șagău, A. Frățilă câte 10 cor., Nicolau Popovici, Dănilă Muntean, Dr. Ilie Dăian, preotul Pasca câte 5 cor., Vasilie Russ 3 cor., Traian German 2 cor. — Iar cu următoarele suprasolviri au contribuit d-nii Victor Poruțiu 18 cor., Vasilie Hosszu, Emil Cormoș Alexandrescu, Iuliu Poruțiu câte 15 cor., studenții italieni 10 cor. fam. Bian 10 cor., Dr. Valentin Poruțiu 8 cor., fam. Moga 7 cor., Dr. N. Vescau 6 cor., Dr. Stefan Morariu, familia Mezei, Grigoriu Băloiu, Dr. Valer Moldovan, Eugen Păcurariu, Dr. Păcățian, Ioan Indre 5 cor., Ladislau Pop, Victor Russ, N. Radu, Teodor Târzu, Dr. Andreiu Macaveiu, Antoniu Mandeal cât 3 cor., Petru Barițiu, familia Pușcariu, familia Căciulă, Mihaıl Pop câte 2 cor., Iuliu Hătegan, George Farago, Dr. Valer Seni, fam. Moldovan, Dr. Valer Muste, Dr. I. Varga și Dr. Pordea câte 1 cor. Din venitul curat s'a dat fondului cultural suma de 54 cor., iar restul s'a adaus fondului tinerimii univ. rom. din Cluj, în a cărui nume cu acestea ne esprimăm mulțămitele noastre. — *Comitetul.*

Cununii. Nicolau Tincu preot și văd. Floarea Ille fac cunoscut căsătoria fiilor săi Livia Tincu și Dr. Nicolau Ille vicesecretar la direcțiunea postală, ear Nicolau Tincu preot și văd. Rozalia Rusu fac cunoscut căsătoria fiilor săi Sidi Tincu și Dr. Corneliu Rusu avocat, care ambe căsătorii se vor celebra în 18 Aprilie 1909 st. n. la orele 11 a. m. în biserica gr. cat. din Giroit. Felicitările noastre!

Teatru în Săliște. Luni în 30 Martie (12 Aprilie) 1909 a doua zi de Paști va da Societatea de înfrumusețare din Săliște piesa teatrală »Pălăriile« comedie în 3 acte de Alfred Hennequin. La această producție se invită toți cei ce iubesc arta teatrală. Începutul la 8 oare seara. După producție joc.

Promoțiune. D-l Aurel Mihaescu, originar din Bănat a fost promovat Doctor în teologie la universitatea din Cernăuți.

Almanach literar. Societatea teologilor din Cernăuți, »Academia ortodoxă« va scoate de sf. Paști un almanach literar cu ocaziunea împlinirii primului sfert de secol al existenței sale. Pe lângă mai mulți scriitori bucovineni și-au dat concursul lor și d-nii I. Slavici, I. Agârbiceanu, E. Dăian, S. Pușcariu etc.

Convocare. Adunarea de primăvară a desp. »Dârgea« a »Reuniunii inv. gr. cat. din Archidieceasă se va ținea în comuna Var (Sălagiu) la 18 Aprilie st. n. a. c. la care se invită cu toată onoarea atât domni membrii, cât și alți binevoitori și sprijinitori ai culturii poporului român. *Sân. Mihail-desert*, la 2/IV 909. *Vasiliu Dumitraș* inv. și presidential desp.

dință uliților, să le străjuiesc zi și noapte bombănea Orlescu.

»V'ați cam prea grăbit. Încă nu e două ceasuri. Haideti mai bine o leacă în birt, să gustăm o litrișoară de vin.

»Mulțămită Domnului și să trăiești maistoru, că mai aude omu și câte o vorbă bună și creștinească« ofta celalalt străjan, nea Nicolaie a lui Mănescu.

Cât ai trage trei patru fumuri de țigară, vinul era pe masă și în păhară. Prin zând un picur auriu în vârful limbii, sdrumicându-l de ceriul gurei, frământându-l cu limba, gusta nea Mănescu vinul, că era mare meșter de vinuri și la gustate și la golite, străjanu naibii.

»Bun vin« rosti la urmă, cu ifos, plesnind cu limba, adâncindu-și privirea drăgostoasă în sticlele bălane.

»Cred zău« mornăi încuduit Costa, din colț. Maistoru Gheorghe îi prinse vorba și abia își putu stăpâni pufnetul de răs, ce-i umfla obrazii. Era bun vinu, ce-i drept, numai Costa și-l pusese bine pentru casa lui, vorba vine, vin alb pentru zile negre, nu pentru burta lui Mănescu.

Trecu un ceas, trecură și două, zerrile iscodeau valea de după munte, dar jocul nu se mai sfârșea. În odăiță unde ședeau străjanii, erau în chef oamenii, ba

Mulțămite publică. Subscrierul în numele bisericii gr. cat. din Ohaba, 'mi țin de o plăcută datorință a aduce pe aceasta sale profunde mulțămite onor. direcțiunii societății »Șincana« din Șinca-veche, care în anul acesta a binevoit a ne dăruia 20 cor. ca ajutor pentru sf. noastră biserică. Ohaba, 4/IV 1909. În numele bis. gr. cat. I. Crișan paroch.

Intrunirea agricolă în Apoldul român. Duminecă în 28 Martie a. c. »Reuniunea română de agricultură din Sibiu« și-a ținut întrunirea agricolă în Apoldul român. După ce d-l secretar al Reuniunii V. Tordășianu a deschis întrunirea arătând că Reuniunea de agricultură și-a îndreptat de astădată privirea asupra harniciei comune Apoldul român, care are lipsă de stat și ajutor, căci viile se pustiesc prin filoxeră și isvorul de câștig seacă — roagă pe cei prezenți să dea ascultare învățătorului N. Iosif, care anume le va vorbi despre noua cultură a viilor. Intr-o limbă de tot populară, înțeasă de toți și cu vocea puternică, bătrânul învățător a vorbit poporului aproape 3 ore și n'am văzut pe nime care să nu fi dorit a-l asculta și mai departe. Cu deplină cunoștință de cauză a vorbit mai întâiu despre filoxeră: De unde s'a adus, cum se înmulțește, cum se mută dela un loc la altul și cum pustiește viile. A vorbit despre soiurile de viță americană și a arătat, care soi este mai bun pentru noi. Tot asemenea și despre soiurile nobile indigene. A arătat cum se face rigolarea, și pâruierea viilor, altoirea, sădirea și celelalte lucrări de preste an. A vorbit apoi despre școala de altoi și a recomandat poporului, că în frățască înțelegere să facă o grădină (pepinieră) pentru prăsierea viței americane. Acest harnic învățător și membru al comitetului central, pe lângă frumoasele cunoștințe ce le are în ale vicitului, la tot pasul aduce exemple din viața tărânilor și ajutor de vocea puternică, ore de rând poate să țină pe ascultatori în continuă atențiune. După încheierea vorbirii, poporul i-a mulțămite și nu mai înceta a-i pune fel și fel de întrebări și a-i ruga pentru sfaturi.

Poliția a dat voie pantofarului George Maior să interprindă o colecție pentru susținerea familiei sale. George Maior și-a pierdut soția, și fiind și dânsul timp îndelungat bolnav, nu poate să câștige îndeajuns pentru susținerea celor 6 copilași orfani, dintre cari unul zace bolnav, iar cel mai mic copilăș e deabia în etate de câteva luni. Bietul om merită să fie ajutat.

Vinurile falsificate. Căpitanul orașului Brașov aduce la cunoștința concurenților intereseate, că ministerul reg. ung. de agricultură a prelungit până la 1-a Iunie a. c. — termenul fixat pentru începerea de a ține în evidență vinurile, — în sensul § 14 al art. de lege XLVII din 1908 referitor la falsificarea de vinuri și la punerea în circulațiune a vinurilor falsificate.

Școala pentru economia de casă. (școala de menaj), susț. nută de »Reuniunea femeilor române din Sibiu«, deschide la 15 Aprilie n. un curs nou de bucătărie. Cursul va dura dela 15 Aprilie până la 15 Iulie. Taxa pentru elevete interne e de 150 cor., iar pentru cele externe de 120 cor. Informațiuni detaliate se pot primi dela domnișoara Tulia Bogdan, Sibiu, strada Baier Nr. 1.

mai adusesse maistoru Gheorghe un contoraș și începu să suspine cetera niște flori dulci de doine, hânguite de țigănuș și, aici voe bună, dincolo joc și iară voe bună, petrecanie și nu glumă! Mirați se opreau în drum oamenii, zărniți de pe la celelalte birturi și se băgau și ei în joc, ba la urma urmelor intraseră în horă chiar și câțiva alde »comiteti«, uitând de marea și strașnica poruncă, adusă de cinstitul »comitet«. Frecându-și mâinile de mulțămire, cu fața veselă intra și ieșea Costa din o casă în cealaltă. De câte ori trecea pe lângă maistoru Gheorghe, șopteau o leacă și zimbând pornea Costa în alte părți.

Parcă nu era a bună, prea dimineată se deslăcuse domnu notarăș din brațele dragostoase ale somnului, dar se sculase cu piciorul cel stâng, că se așeză posomorât la masă și sucindu-și o țigară, se uită cordiș la vravul de hârtii de pe masă. N'avea pic de poftă de lucru. Nu venise încă nimeni la cântărire. Vițe-notarășu își durmea încă somnul celor prea bine și bogat ospătați; scriitorul se duse ieri cu vorba, că merge pe seară la birtu de peste pod și dacă apuci la Costa, fă-ți ruce...

Numărul medicilor în Austria și Germania. La sfârșitul anului 1908 numărul medicilor din Austria (incl. Bosnia și Herțegovina), era de 12,278 (față de 12,441 din anul precedent). După singurătatea țării, Austria de jos avea 3674, Boemia 2953, Galiția 1462, etc. În orașele mai principale: Viena 2946, Graz 269, Pragă 499. În Germania în același timp numărul medicilor era de 31.640 (față de 31.416 din anul precedent). Dintre acestea revin 19.130, Bavariei 3487, Saxoniei 2.298, etc. În orașele mari vin la 10.000 locuitori, medici: în Viesbaden 258, München 158, Strasburg 142, Berlin 123, Lipsca 94, etc. Numai 358 comune ale Germaniei n'au medici. Femei doctori are Germania 55, dintre cari 17 pentru Berlin.

Rectificarea catastrului dărei de pământ. Ministru-președinte Wekerle în calitate de ministru al finanțelor printr'un apel trimis tuturor proprietarilor de pământ din țară referitor la executarea § 3 din articolul de lege V din anul 1909 în ce privește modificarea catastrului de dare și fixarea acestui catastru, a făcut cunoscut că acele reprezentate comunale sau și numai 20 de proprietari cari plătesc dare de pământ și aparțin acelei comune să și înainte cererile de eventuale schimbări în ce privește catastrul dării de pământ cel mai târziu până în 1 Iulie într'o epistolă recomandată la ministru-președinte. Referitor la clasificarea actuală a pământurilor se poate orienta ori și cine din registrele și lucrările cadastrale. În rugărite făcute, pământurile cari trebuie clasificate (țarină, livadă) să fie detaliate descrise, arătându-se tot odată și motivele pentru cari se cere modificarea. Cererile făcute pentru modificare nu se pot retrage. Subscrierile proprietarilor trebuie legalizate din partea artistiei comunale.

Școală de potcovărie. Consiliul comunal din Lyon a hotărât să înființeze o școală de potcovărie, votând totdeodată suma de 1800 lei pentru instalație și 800 lei pentru chirie. După doi ani, elevilor stăruitori li se va da un certificat de absolvire.

Atentat în contra unui jude comunal. Judele comunal din Ikar (comitatul Albei) venind Sâmbătă seara dela via spre casă, pe drum s'a întâlnit cu doi oameni mascați, cari au ridicat clomețele asupra lui. Judele a fugit, dar împiedecându-se a căzut și și-a frânt piciorul. Cei doi atentatori ajungându-l, l'au bătut lăsându-l aproape mort.

O femeie căpetenie de bandiți. Poliția din Moscova a isbutit să pună mâna pe șeful unei bande, care se ocupa cu jefuirea caselor de bani și a curierilor caselor de bancă. Polițiștii observară în ultimul timp prin diferite gări ale orașului o femeie tânără îmbrăcată în zdrențe, și care cerea de pomană de la pasageri. După al doilea sunet al clopotului se urca în vagon, și călătoria până la stațiunea învecinată. Agenții secreți urmărind-o, au observat că această femeie se apropie de o fabrică și imediat fu incunjurată de câteva tipuri suspecte. Cu trenul următor ea se întoarse în Moscova și întră într'o curte a unei case modeste, de unde după câte-va minute eși o femeie foarte elegantă care nu era alta decât cerșetoarea urmărită. Această femeie era conducătoarea unei bande de spărgători din ordinul căreia se jefuise mai toate casele de bancă. Ea a fost imediat arestată.

Căscând de urât, se sculă notarul dela masă și stând în fereastră, pufând a lene, își pierde ochii în veselia dimineții senine de vară, ce suridea de hârjoana nevinovată a razelor sglobii de soare cu adierile răcoroase a vânticelului s'burdălnic.

Un svon nedeslușit, sunete rupte de lăute, urale și chiote, pecnet de pistoale, părea că vine un alai de nunță, îl trezi din amorțeala somnoroasă a ochilor și luându-și pălăria, dete să iasă afară la uliță. Așa ajunsese în prispa căsii și, iacă, mulțimea era înaintea lui.

Mirat, cu fruntea încrețită, se uită domnu notarăș la mulțimea adunată. Era adevăc nea Șofron a lui Orlescu, fără uniformă, îmbrăcat românește, cu găteală de mire și încins cu sabia și lângă el, și mai turtă de beat, se legăna nea Mănescu, cu poale înflorite, cu opreg, cu opinii muieresti, cu nafra-m'n ceafă, ca nevestele, cu brobeodă de mireasă în cap și încins și el cu sabia. În jurul lor lume multă, era doar jumătatea satului, veselă și ch-fuifă, unii cu piocă de vornice, alții cu pistoale, alții cu steag, vezi, rânduieli, taman, ca la nunță.

Se mâniase domnu notarăș, se vede, că își roti posomorât privirea peste mul-

Cel mai mare orologiu. La Neuschatel, în Elveția, se lucrează pentru poșta din Alger, cel mai mare orologiu. Este în curmezis 6 m. 50 Cifrele care arată ceasurile sunt 1 m. 10. Spațiul dintre fiecare cifră este de 1 m. 70. Orologiul este mișcat cu electricitate.

Cine vrea să aibă un păr frumos lucios, să facă ceai bun, rusesc, care se găsește pe la băcâni și pe la mai toate cârciumele rurale și cu acest ceaiu, bine fiert, dar fără zahăr, să se spele pe cap. Va dobândi un păr mătășos de toată frumusețea, fără a mai da cu toate pomezile de pe la apotece (spiterii). Să se repete ast fel de spălături în curs de câte-va săptămâni.

Alegerea noului stareț din Sinaia.

Soborul mănăstirii Sinaia a fost convocat Vinerea trecută spre a proceda la alegerea unui stareț, în locul regretatului Arhimandrit Nifon, mort la Tioeriada pe când călătoria spre Ierusalim.

Alegerea a fost presădată de Arhimandritul Visarion, starețul mănăstirii Cernea, asistat de părintele econom Gibescu din partea Mitropoliei.

Între candidați, a fost și Arhimandritul Dionisie R. Simionescu, actual stareț al mănăstirii Predeal și paroch al bisericii domnești din Bușteni, încă dela zidirea acestui sfânt locaș. Cuviosul Arhimandrit Dionisie a intrunit toate voturile călugărilor, așa că a fost proclamat ales stareț al mănăstirii Sinaia.

Eată câte-va notițe biografice despre noul stareț după »Viitorul« :

Arhimandritul Dionisie a venit la mănăstirea Sinaia în calitate de călugăr, pe vremea războiului pentru independență, la 1878. După zece ani de călugărie, adevăc la 1888, a fost numit confesor militar la garnizoana Constanța. Un an și jumătate mai târziu a fost chemat de M. S. Regele ca preot paroch al bisericii domnești din Bușteni, zidită cu cheltuiala Majestății Sale.

Acu cucernicul păstor a desfășurat o activitate prodigioasă pe terenul cultural. Preot model de virtute și cu adevărată credință în Dumnezeu, a făcut din biserica din Bușteni o podoabă a credinței și o mândrie a neamului, aci la doi pași de hotarul țării.

Ordinea și cucernicia în biserică și serviciul religios înălțător, atrăgeau credincioșii cu sutele la biserică. Interiorul bisericii, presbiterul, grădina și întreaga curte, străluciau de curățenie și îngrijire, servind ca pildă pentru locuitori și pentru toți cei ce se abăteau pe acolo.

Predicator iscusit și fermecător, a contribuit cu cuvântul și cu fapta la deșteptarea în popor a iubirii de Tron, de Patrie și de Neam.

Părintele Arhimandrit s'a îngrijit nu numai de starea sufletească a poporenilor săi, ci s'a interesat în totdeauna și de starea lor materială.

Cucernicia sa a înțeles încă de acum 15 ani glasul vremurilor noi, de aceea i-se datorește astăzi o bună parte din propășirea localităților Bușteni, Azuga și Predeal.

Ca activitate extrabisericească Arhimandritul Dionisie a fost în fruntea mișcării culturale din Valea Prahovei. Preșe-

dinte pe vremuri al Ligii Culturale și al societății culturale »Gheorghe Lazăr«, a dat dovezi de un cold și înalt patriotism. Spre a scoate poporul din mâinile cămătarilor ce mișună pe la sate, a propovăduit și a contribuit puternic la înființarea băncii populare »Poleșul«, al cărei președinte a fost. A contribuit la înființare și este membru fondator al băncii populare »Gh. Lazăr«. Sfinția sa este vecinic în mijlocul sătenilor, povățuindu-i și încurajându-i spre fapte bune, cănd adevărat părinte pentru toți. Locuința sa e pururea des-bisă după bunele datine bisericesti și românești.

Un prezentabil, foarte afabil și îndatoritor, noul stareț al Sinaei este dotat cu multă cultură bisericască și literară, vorbește perfect limba germană și a călătorit mult prin străinătate. Arhimandritul Dionisie este dintre puținii preoți cari nu au »darul« (?) de a strânge comori pe pământ. Preot experimentat și foarte demn slujitor al altarului, este cel mai nimerit stareț care trebuia mănăstrei din Sinaia.

După cât suntem informați, instalarea Arhimandritului Dionisie la Sinaia se va face a treia zi de Paști. La instalare va asista onoare foarte rară făcută unul stareț și I. P. S. S. Micropositol Prinat.

Organizarea despărțământului »Bucium« al Asociațiunii.

Convocare. Ca delegat al comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« pentru organizarea »Despărțământului Bucium« în Sălaj prin aceasta, din comunele de peste Meseș, aparținătoare comitatului Sălaj, luvit pe toți cărturarii și poporul, cari se interesează de înaintarea în cultură a poporului român, la adunarea constituantă a Despărțământului, ce se va ține în Bucium, în localitatea școlii gr-cat. la 15 Aprilie, 10 oare a. m. st. n. cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Constituirea biroului. 3. Inscierarea membrilor. 4. Alegerea comitetului cercului. 5. Eventuale propuneri. 6. Verificarea procesului verbal.

Șimleu, 28 Martie, 1909.

Andrei Cosma.

Din Maieru.

Prelegeri populare în cadrul Reuniunii de lectură.

În aceste timpuri de grea încercare pentru neamul nostru, când setea de cultropire a celor dela putere și se pare a nu mai avea margini și când vițiile sociale iau întinderi din ce în ce mai îngrijitoare, cari ne slăbesc puterea de rezistență și ne macină avutul material, moral, intelectual și fizic: i-se impune fiecărui intelectual de al nostru să-și ia partea sa de muncă, să-și dea sâma de îndatoririle, ce le are față de Dumnezeu și neam! Așa inteligența din Maieru (comit. Bistrița-Năsăud) înțelegând glasul timpului și mai presus de toate pătrunși de simțul datorinței, au început o serie de prelegeri populare în cadrul statutelor Reuniunii de lectură.

În 5 Martie a. c. inimosul părinte-capelan Iulian Ciôrba cetește în fața unui număr public operatului »Lipsa bibliote-

time, ce amuți pe o clipă. Uimită de tăcerea asta, se uită în jur »mireasa« și cum, cum nu, era gata să pice, dar iute își dete brațele în jurul »mirelui« și cu chiu cu vai se obliară amândoi. Un zâmbet deslegă mânia notarului și apoi începu să rădă și să rădă, ținându-se de foale și la urmă luându-și pălăria din cap, o svârli în sus, strigând cu hohot: Nunta-a-a... Nunta-a-a... chiotiră și ceilalți, aruncând un nor de pălării.

Zimbând struni maistoru Gheorghe lăuta, țiganii după el și se începu o horă veselă în jurul părechii, care abia mai stătea pe picioare, sprijinită cu dragoste de doi flăcăi zdрави.

Un hohot surd trecu prin mulțime și se cotiră oamenii, îndemnându-se, unii să vadă, alții să facă loc. Cu două dode a mână rășări moș Mita lui Boboescu, poreclit Căldare, înaintea țiganilor și a maistorului. Cu cușma în ceafă, cu ochii suri roșiți de chef, că-și petrecuse toată noaptea și el, la Costa, cu toate, că era și el sadea »comiteti«, începu să chiuie și băgându-și mâna noduroasă în chimirul bătrâncesc, lat și ținuit, aruncă un pumn de parale spre țigani. »Tucă-vă sufletu, maistoru Ghiță, cântați-mi, că vreau să joc.

Învârtind pe sub mână cele două

măndre, își începu moș Căldare jocul și din hohotul lunei se auzea voiosul răcnet, că: Loc, măi ficiori, să 'nlărese jocul, ca pe vremea mea... Oho... ho... mă...

Râzând purtau țiganii arcușul; în ochii maistorului Gheorghe fulgeră un foc lute și plecându-și capul pe lăută, cu un zâmbet uitat pe buze, fără pic de vorbă, începu să-și preumble, să-și salte degetele subțiri pe gâtul instrunit al vioarei. Când lin, când apăsat, mângăia arcul cu lunecuşul său cele patru fire drăcoase, ce se zbeguiau în glasuri vesale. Râzând se prăvăleau sunetele lăutelor, sughița de răs fluerul și grohotind hohotea broanca, gădilită la burtă de gurdunaș... Rădea lumea cu hohot, rădea domnu notarăș, până și doamna notarășită zimbea din fereastră și se veselea toți, dar mai cu seamă Costa birtașul. Era voios Costa, că, de, îi trecuse țârgovina, dar se veselea Costa și d'ăia, că-și vedea oamenii așa în chef.

Știa, că își vor aduce oamenii aminte de cheful acesta și era vesel, pentru că, pe cum am spus ținea mult la numele birtului și îi plăcea pentru lumea asta să audă, că »fost-a, cum a fost, în tot locul, da chief și petrecanie, ca la Costa, apoi nu i' nicăiri!«

Sibiu.

Alexandru Moldovan.

color poporale și ce să cetim" arătând în cuvinte neaoșe românești însemnatele pagube, ce le îndurăm din lipsa bibliotecelor populare, în cari se află tot felul de cărți scrise anume pentru trebuințele țărânului nostru, cuprinzând sfaturi și îndrumări pentru lucrarea cât mai înțeleaptă a pământului și valorizarea produsului nostru. Spune mai departe, că din cărțile bune ne învățăm mai bine dulcea noastră limbă, pentru care strămoșii noștri au fost gata să moară și să jertfească tot și că citind cărți bune ne luminăm mintea, ne nobilităm inima și ne întărim voința de a lucra cu statornicie și neînfricăți pentru interesele neamului nostru și binele obștesc, prin aceasta dovedind, că cărțile bune ne sunt cei mai nepretențioși și modesti prieteni la casa noastră.

În partea operativă: „Ce să cetim" arată, că precum cărțile bune, scrise cu gândul curat de a ne lumina mintea și a îmbogăți avutul moral și material, așa cărțile rele scrise de unii oameni josnici, cu gândul de câștig neiertat, numai ne întunecă mintea și judecata, ne despoaie de demnitatea omenească și ne demoralizează. Să cetim și cărți de rugăciuni, căci rugăciunea este mângâierea celor amărâți și intristați, balzam alinător pentru cei cari sufer, să îndure suferința, nădăjduind un viitor mai bun. Să cetim istoria neamului, care ne arată trecutul atât de bogat în izvoare de însuflețire. Să răsfoim apoi cărțile, cari ne învățăm mai bine meseria noastră, lucrarea pământului.

În legătură cu aceasta vorbește și despre analfabetism. Cum analfabetismul ne face orfani de atâtea privilegii, pe cari ni le înbie cultura; cum necunoașterea slovei ne face, ca și cum n'am avea toate simțirile, neputându-ne spune dorul iubitorilor noștri duși pe alte plaiuri, neputându-ne cuminți din pășunile altora, scrise prin ziare și cum nu ne putem împărtăși de hrana și înpintenarea gândurilor și îndrumărilor — răspândite mai ales prin scris — a oamenilor noștri, a străjuitorilor ființii noastre românești.

Cetește apoi harnicul învățator Ioan Barna lucrarea sa: „Despre cultivarea trifoiului și luternei", vorbind despre felul și solul în care este de a se cultiva trifoiul, luternea; despre folosul mare ce ni-l aduc în proporție cu munca, ce o depunem cultivând acest prețios nutreț. Îndeamnă plugarii să cultive mai rațional pământul și să se lase de conservatismul și indiferentismul, ce-l dovedesc față de înviorile și îmbunătățirile, ce s'au făcut pe terenul acesta. Înzistă pe lângă economia alternativă, arătând avantajile ei în finutul nostru, unde mai toți suntem de-a lui „cum a trăit tata, oi trăi și eu". Strădania d-lui Barna a și fost răsplătită îndată după adunare, ne mai putând birui cu răspunsurile la multele întrebări, ce i-se adresau: că de unde să procure sămânța, care loc ar fi potrivit din partea ceea și ceea a satului ș. a.

Cu ocazia aceasta mi-s'a întărit din nou convingerea, că poporul nostru e dornic de înaintare și-și ascultă și cinsteste „domniile", cari nu se genează a se cobori în coliba lui și a se ocupa cu gând curat de năcăzurile și durerile lui.

Espoziția de lucruri de mână în B.-Huedin

În mijlocul luptelor grele ale vieții noastre sociale, culturale și economice, când pedecile neînvingibile le întâmpinăm la tot pasul de desvoltare firească spre bine a poporului nostru obidit, află de bine a nu trece cu vederea un moment de recreare a tuturor acelor suflete, cari simt greul vieții noastre naționale și cari au lipsă de fructul binefăcător și întăritor de puteri al acestei recreeri.

Întâmplător trecui prin orașelul B.-Huedin dela poalele munților apusei, care cu situația sa geografică favorabilă formează un marcant centru, ocupat din bună vreme — durere de străini. Interesându-mă mai de aproape, afla că sub scutul de deosebire al băncii „Vlădeasa", s'a format o colonie de Români inteligenți și țărâni colonizată de prin satelți din apropiere, vre-o 250—1300 suflete, afla că se pregătește edificarea unei măiestroase biserici române, afla că de 10—12 ani acești fii ai neamului nostru au urmat cu cea mai mare energie și stăruință scopul de a-și intrupa acest fapt fericit.

Și în cazul de față ese la iveală, că neamul nostru a fost aplicat a jertfi mai mult pentru biserică, căci sub aripile ei și-a păstrat și-și va păstra în viitor toate însușirile sale de naționale etnică neperitoare.

Sub aripile noastre naționale, unde spiritul dușmănesc încă nu s'a putut încaiba, vedem și o mică colonie română din Huedin afirmându-se în felul cel mai demn.

În toamna anului trecut s'au lansat niște apeluri la Românele alese de pretutindeni pentru colectarea de obiecte de industrie casnică, cari după-ce se vor constitui într-o expoziție, vor fi sortite în favorul bisericii din B.-Huedin.

Rezultatul a fost peste așteptare, căci s'au colectat aproape 600 bucăți de țesături, tablouri, cusături ș. a. toate de frumusețea tradițională a industriei noastre de casă și care chiar acum, începând de azi formează impozanta expoziție mândră a bravului comitet format din colonia română inteligentă din loc și câteva dame din jur.

Recunoscând puținele progrese reale ce se fac la noi cu deosebire în părțile noastre, trebuie să privim acest act ca un moment de mare importanță culturală al nostru, căci zările unei dimineți senine străbat, ca să alunge pentru totdeauna în utnerecul secular din aceste ținuturi, unde urmele timpurilor triste a iobăgiei sunt evidente și acum, să-l alunge acum când suntem mai tare espuși decât ori când la perirea instituțiilor noastre bisericesti și școlare etc.

Espozițiile au mare menire în genere, căci influențează în modul cel mai binefăcător gustul, trezesc și netezesc nobilele sentimente, iar ce e mai mult dau imbold puternic ambiției de popor cu aspirații îndreptățite.

Dacă astfel de manifestațiuni vrednice de urmat sunt auguri pentru un viitor de aur al nostru, să nu pierdem ocaziunea de a ne arăta și viul nostru interes pentru așa ceva, să ne impunem ca o sfântă datorință a cerceta aceasta expoziție și a-i da tot sprijinul moral și material, ce cu drept cuvânt îl reclamă.

Atrag atențiunea cu deosebire a celor interesați mai de aproape și a celor din ținutul Huedinului.

Espoziția e deschisă în toată ziua până în 17 Aprilie n. când la 2 oare p. m. obiectele se vor sorti.

B.-Huedin, 4 Aprilie 1909.

Costin.

Prelegeri populare. Desp. VII Hațeg al Asociațiunii pentru lit. rom. și cult. poporului român va ține cu începerea dela 1 Mai a. c. st. n. o serie de prelegeri în următoarele comune: 1. Subcetate, 2. Rechitova, 3. Măceș, 4. Vâlcelele-rele, 5. Riu de mori, 6. Clopotiva, 7. Valea-Diții, 8. Peșteana-mare, 9. Hăteș, 10. Tuștea, 11. Fărcădinul de sus, 12. Cârnești, 13. Ostrovul-mare, 14. Ocolușul-mare, 15. Vâlcelele-bune, 16. Ruși.

Programul este următorul: 1. Viața și faptele lui Ius Christos. 2. Despre urmăriile beției. 3. Soluțiile mai alese de vite și despre asigurarea lor. 4. Despre folosul reuunilor de consum. 5. Despre legea comunală, silvanală și legea polițială de câmp. 6. Despre altoirea pomilor. 7. Despre sădirea viilor. 8. Despre testamente și contracte. 9. Asigurarea caselor. 10. Despre valorizarea poamelor. 11. Despre folosul tovarășilor.

Cei ce voiesc a ținea vreo prelegere din programul aici amintit, sunt rugați a se însuși la subscrierul director până la 20 Aprilie st. n., indicând obiectul și timpul, când voiesc a ținea prelegerea.

Din ședința comitetului cercetat, ținută la 24 Ianuarie a. c.

Hațeg, în 31 Martie 1909.

Dr. Gavriil Suciu, Victor Pop,
dir. desp. sec. desp.

Convocare.

Conform §. 21 din statute on. membrilor ai despărțământului *Medias-Hășfalău* al Reuniunii învățătorilor gr. cat. din Alba Iulia și Făgăraș, precum și toți iubitorii de progres și înaintare a neamului nostru, dar mai ales preoții, ca directori școlari, sunt rugați a lua parte la *adunarea de primăvară* a acestui despărțământ, ce se va ține în *Valchid* la 18 April a. c. s. n. (Duminică Tomi) pe lângă următorul program:

1. Ascultarea în corpore a Sfintei Liturghii. 2. Deschiderea ședinței. 3. Dizerțatie de d-l Ales. I. Sighișoreanu. 4. Prelegere practică cu elevii din clasa I-a „Insușirea obiectelor din școală" întâi în limba maghiară. 5. Apelul nominal. 6. Cetera statisticele anafabazilor din parohiile aparținătoare acestui despărțământ, precum și consfătuirea asupra acestei importante chestiuni. 7. Verficarea procesului verbal. 8. Aprecierea prelegerii și a dizertației. 9. Raportul casarului. 10. Raportul bibliotecarului. 11. Raportul comitetului. 12. Inscirerea de membrii noi și încasarea taxelor. 13. Designarea persoanei disertante pentru adunarea de toamnă. 14. Alegerea delegaților pentru participarea la adunarea

generală a Reuniunii Inv. din Archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, ce se va ține în Blaj. 15. Dizertație de Ioan Mihu Inv. în Șoala. 16. Alegerea comisiei verificătoare. 17. Statoricirea locului și timpului pentru adunarea de toamnă. 18. Eventuale propuneri. 19. Alegerea oficialilor. 20. Inchiderea ședinței.

Ațal, la 3 April 1909.

Michail Tatar, Ales. I. Sighișoreanu,
președinte. secretar.

Pentru „Muzeul Asociațiunii".

Rugăm pe toți ceice apreciază comorile artei noastre populare să binevoiască a aduna, în sărbătorile Paștilor, *ouă încondeiate* (scrise), precum și alte obiecte, cari sunt în legătură cu sărbătorile Paștilor.

Ceice vor binevoi a ne trimite ouă sau alte obiecte, ne vor comunica informațiuni exacte din ce comună și comitat sunt adunate, apoi numirea poporală a desenurilor de pe ouă sau a obiectelor. Se va arăta și vechimea lor.

Mai ales tinerimea școlară, elevii seminarilor de pedagogie și teologie pot face bune servicii instituțiunii noastre.

Expedierea obiectelor se poate face direct, sau prin domni directori ai despărțământelor „Asociațiunii".

Indemnăm din toată inima întreaga noastră cărturărie să dea mână de ajutor la înzestrarea „Muzeului Asociațiunii".

Sibiu, săptămâna Patimilor, 1909.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar al Asociațiunii și custode al Muzeului.

Producțiuni și Petreceri.

Societatea sodalilor români „Lumina" din Brașov aranjază o producțiune și petrecere colegială care se va ținea Luni, în 30 Martie st. v. 1909 (a doua zi de Paști) în sala hotelului central Nr. 1. Începutul la 1/28 oare seara. Intrarea de persoană 1-20 cor. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțămire și se vor chita publice. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea sodalilor români din Brașov.

Programul: 1. Marșul „Lumina" de Dvorak, fafara Societății. 2. T. Teodorescu: „Stâng drept" marș. cor. mixt. 3. Declamațiune. 4. „Fanfara" Societății. 5. I. Vidu: „Răsunetul Ardealului", cor. mixt cu solo de sopran. 6. Declamațiune. 7. „Fanfara" Societății. 8. T. Teodorescu: „Dochia", cor. mixt. 9. „Fanfara" Societății. 10. Teatru: „O noapte furtunoasă" comedie în 2 acte de I. L. Caragiale.

— *Inteligenta română din Cricău și jur*, invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală urmată de dans, ce va avea loc în sala școlii române la 13 Aprilie st. n. a. c. (a treia zi de Paști). Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțămire și se vor chita ziaristice. Venitul curat este destinat fondului bibliotecii parohiale ort. rom. din loc. Cricău, în Martie 1909. Comitetul aranjator. Se va juca piesa teatrală în 5 acte: „Neputul răsfățat" de A. Kotzebue. Din comitetul aranjator, care s'a constituit sub președinția d-lor Gh. Muncușiu paroh gr. ort. și Liviu Dimetrian paroh gr. cat. mai fac parte 32 membrii.

— *Tinerimea meseriașilor români din Murăș-Vioara* invită la concertul împreunat cu dans ce-l va aranja în 12 Aprilie st. n. a. c. 1909 (a doua zi de Paști) în sala hotelului „Grof Teleki". Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr. cat. din loc.

— *Nou înființatul „cor mic bisericesc" di „Dobra"* invită la producțiunea corală, muzicală și teatrală ce o va aranja în 12 Aprilie st. n. (a doua zi de Paști), 1909 în hotelul „La Husariu" din Dobra. Venitul curat este destinat în favorul bisericii române greco-ort. din Dobra.

— *Tinerimea română din Zărnești* va aranja o reprezentațiune muzicală-teatrală Luni seara, în 30 Martie st. v. (12 Aprilie st. n.) 1909, (a doua zi de Paști), în sala cea mare a Hotelului comunal din localitate, după următorul program: 1. „Două inimi ne-mi dau pace", poezie poporală, cor mixt de G. Dima. 2. „Inzadar alerg pământul", cântec vechiu românesc, cor mixt de G. Dima. 3. „Pastorul", de M. Zamfirescu, cor mixt de G. Dima; în fine 4. Teatru: „Neputul răsfățat", farsă în 5 acte de A. Kotzebue, tradusă de I. St. Șilulețiu și T. V. Păcățianu. Venitul curat este destinat pentru fondul corului bisericesc din loc.

— *Corpul învățăloresc al școlii române ort. din Gurăuului* va aranja o

serbare școlară care se va da în folosul bibliotecii școlare, Marti, în 31 Martie st. v. 1909 (a treia zi de Paști) în sala festivă a școlii din localitate, cu următorul program: 1. Crișan: „Hora fetelor". 2. Declamație. 3. * *: „Sub tei cu frunza lată". 4. Declamație. 5. D. Kiriac: „Moara". 6. Dialog. II. C. Goldoni: „Slugă la doi stăpâni", comedie din italienește, de Z. Bărsan. 8. G. Mărunțeanu: „Biletul de tramvai", comedie. — Joc. —

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Cu 1 Aprilie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartatul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Abonamente numai la numărul poporal de Duminică:

Pentru România și străinătate: Pe un 8 an franci, pe șese luni 4 franci.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 9 Aprilie. Se crede că în cabinetul actual nu se va face nici o remaniere, în schimb se va transforma coaliția, care se va numi de aci înainte „partidul majorității unite". Toți membrii cabinetului sunt de acord să rămână la putere chiar cu condițiunea de a se menține banca comună, în caz dacă Maj. Sa se va pronunța contra băncii independente. În cazul acesta, guvernul va demisiona de formă și Wekerle va fi însărcinat cu formarea noului cabinet, care se va compune din aceiași membri. În cercurile partidului independent se crede că Maj. Sa va încredința acestui partid formarea noului cabinet.

Budapesta, 9 Aprilie. Se anunță din Deva că întinsele păduri dintre tre Oraștie și Casto se află în flăcări. Până acum au ars peste 130 jughere de pădure. Populația este strânsă cu forța pentru a ajuta la localizarea incendiului, care se întinde mereu.

Praga, 9 Aprilie. Toate reuniunile cehe-naționale ale partidului muncitorilor au fost dizolvate pentru propagandă antimilitară.

Berlin, 9 Aprilie. „Localanzeiger" afla din Belgrad, că marea ducesă Maria Pavlovna, intrerupându-și voiajul spre Atena, s'a oprit eri la Belgrad. Această vizită neașteptată pare a fi de natură politică, știut fiind că marea ducesă este văduva marelui duce Vladimir, care întotdeauna a accentuat necesitatea unei politici active a Rusiei în Balcani. Se crede că curtea țarului dorește să se informeze în mod precis asupra situației în Serbia, spre a proba astfel, că și acum se interesează de ea.

Petersburg, 9 Aprilie. Se anunță că Turcia va recunoaște în curând independența Bulgariei. O comisiune specială va fi trimisă la Sofia spre a transmite Țarului Ferdinand al Bulgariei felicitări.

Constantinopol, 9 Aprilie. Alaltăieri noaptea a fost ucis de făptuitori necunoscuți redactorul foaiei libere „Szerbeszti", Hassan Fehim. Omorul acesta a produs o mare agitație între Turcii bătrâni, cari acuză pe Turcii tineri de autorii omorului. Eri au avut loc mari demonstrațiuni, cari se vor repeti azi la înmormântarea lui Hassan Fehim. Prin oraș circulă patrule militare.

Mulțămită publică.

Văd. Dobra Oprea din Brașovul vechiu din incidentul trecerii la cele eterne a soțului ei Ioan Oprea, fost timp îndelungat episcop bisericesc și membrul comitetului parohial, a procurat pe sama bisericeii noastre a »Sfintei adormiri« din loc, un rând de ornate bisericești de toată frumusețea în valoare de 300 cor. Fapta nobilă se laudă de sine.

În numele bisericeii gr.-or. a »Sfintei Adormiri« din Brașovul vechiu esprim evlavioasei donatoare cele mai adânc simțite mulțămiri, dorindu-i ani mulți fericiți și ca nobila-i faptă să afle cât mai mulți imitatori.

Brașovul-vechiu, în 25 Martie 1909.

Ioșif Maximilian,
paroch.

Sfaturi pentru luminarea multora.

O lămurire. Mitu Vechenti - omul cel mai gospodar din satul Negrești - și cel mai luminat la minte și de toate înțelegător și-a trimis pe Bucur, feciorul lui, la școlile cele mari, la școala domnească din Iași.

Și apoi după alte chibzuri, după o gândire mai sănătoasă, l'a dat în școala de meserii.

Din când în când îi trimete câte o carte feciorului drag, căruiu îi dă sfaturi înțelepte, îl povățuește de bine, îl îndreaptă pe calea unei munci necutate și cinșite și îl crește - cu toate că e departe de el - în trainicele și minunatele obiceiuri strămoșești și în sfânta credință a bunului Dumnezeu. Revista populară „Albina“ începe a publica aceste scrisori.

Departate de casă.

„Acum ești departe de casa și satul nostru, - ești într'un oraș mare, mare de tot, unde e lume foarte multă, atât de multă, că dacă nu cunoști rostul drumurilor, te rătăcești așa dintr'odată în el. Dar, vezi tu acuma, cum îi dat fiecărui om; tu ai avut minte pentru învățatură, și unde să te trimetem, dacă nu la oraș? Destul ai fost cincii anișori dearândul la dascălul Lică, de-î Domnul sănătate! și ai învățat bine, însă acolo la școala cea mare ai să afli tu alte lucruri mai de seamă ca pe aici.

Bucure, sfaturile mele și ale măică-tei or fi înlocuite cu cele ale dascălilor înțelepți de acolo... și apoi și gazda la care stai, este o femeie bătrână, bună și care are multă pricepere; tu, tătutele, să nu ești din cuvintele lor, că apoi ești dintr'al meu. În totdeauna grija ta să fie: ca să nu superi pe nimeni, fie cu graiul, fie cu fapta. Iacă, îmi vine în minte un cântec bătrânesc, care sună cam astfel:

„Dulce-i glasul râului,
Și doințul codrului,
Și cântatul cucului
Pe nserat în sat la noi...“

Cântecul l'ai auzit și tu din gura lui moș Zamfir care batea drumul șezătorilor. Ști meteahna lui: vine în pragul casei omului, unde este șezătoare, îmbrăcat în minteanul lui mare, sub care are ascunsă scripca, dă „bună seara“ fețelor din casă, se așează într'un colț, și o leacă mai în urmă, după ce-l cinștește femeia de gazdă cu un cinzec de rachiu, își scoate scripca, își mai unge arcușul cu sacăz, și apoi prinde să cânte pe sârma subțire:

„Dulce-i glasul râului
Și doințul codrului“.

He-hei, tătucule, alta este viața de pe la noi, și alta este aceea în care trăești tu acuma; însă tu să rămâi tot așa, tot cum ai fost și în satul tău, la căsuța lui taică-tău și a ta.

Pe aici pe la noi, a prins a se îmbruma câmpul și fiecare om se gândește la gospodăria de iarnă, cum să o treacă mai cu bine și mai în frica lui Dumnezeu. Noi, ne-am umplut, știi, cele două hambare cu grâu și cu porumb, am măcinat și ne-am făcut făină și așa... că om face și în ast an o gospodărie binecuvântată de Domnul.

Prin ograda vine finu-tău Marin, și stă cu Ciobănel, câinele nostru; amândoi posaci și amărăți lucru mare. Se tot dă Marin, pe după dosul clăi-

lor, - locul vostru de joacă, nu găsește nimic... și este așa... ca un ne-om, pentru că nu mai are cu cine să se joace, cu cine să se mai ducă la moara lui Buzdugan și să mai facă nebunii. Când mă vede prin ograda, vine lângă mine și mă întreabă știi, așa... cu graiul pe jumătate: „da, ce vești mai ai nașule, de pe la Bucuraș?“

„Iacă bine și iar bine“ îi spun eu, mângându-l pe față și trecându-i încetișor cu mâna prin părul moale ca mătasa porumbului. Mai stă lângă mine ce mai stă, fără să mai spue ceva, se uită în jos și pe urmă se tot duce spre clăile cu fân - și stă cu Ciobănel acolo, până când hi-hiii... se culcă soarele pe după dealurile Ciuntului.

„Dar că, vezi tu acuma, apucă-te de carte, că dacă ai învăța bine, dascălii tăi au să-ți aducă laude și atunci cu tare multă voe bună când ai să vii acasă, ai să ne povestești lucruri de prin acel oraș; iar noi ne-om aduna și mic și mare și te-om asculta cu luare aminte.

Bucure tată, maică-ta șade în toate zilele dela toaca bisericeii înainte, în poartă... și tot coase în arnici roșu și horbotează marginele năframelor... și când vre-o surată vine din deal sau cine știe de unde, o întreabă:

— Da ce coși, leică Paraschivo, cu atâta zor?

— Iacă niște năframe pentru Bucur al maicăi.

— Ba zău, că ce mai face? Ce mai face?

„Și apoi se așează amândouă pe scaunelul dela poartă și se pun la vorbă de le toacă gura ca la niște melițe... Tot de copilul ei „ce este departe la învățatură“ grăește maică-ta, până când seara se lasă pe nesimțite peste căsuțele satului. Și surata pleacă mulțămită, își face semnul crucii și spune așa... în șoaptă: „să-i deie Dumnezeu noroc“...

Iar acum, tătutele, cu sănătate și cu voe bună.

D. Ionescu-Moral. Mitu-Vechenti.

Povețe.

Jigodia cănelui se vindecă în 5-8 zile făcându-i cănelui injecții sub piele în fie-care zi câte 20-50 grame de apă sărată. (soluție sărată fiziologică).

Umflarea ugerului, se vindecă dând animalului pe fiecare zi câte 50-60 grame drojdie de bere.

Colicele calului se vindecă de multe ori învălind animalul cu pături calde și ferindu-l de răceală.

Ariceala calului se vindecă ușor spălând picioarele bolnave cu zeamă de tărațe odată pe zi, apoi se șterge bine cu o cârpă curată și se pune pe rană praful următor: Pulbere de tanin 50 gr. Iodoform 10 gr. și Dermatol 5 gr., toate amestecate la un loc.

Vindecarea umflăturilor făcute de șea. Puneți în timpul nopții peste umflătură bagele ferbinte de cal și dacă se poate să se schimbe de 2-3 ori. Umflătura îngrijită astfel pieră până dimineața.

Distrugerea Negilor. Intrebuițând următorul mijloc negii pier și nu mai se ivesc niciodată: Se ia un ac, mai mare sau mai mic, după mărimea negului, și se vâră în mijlocul lui până ce animalul nu mai poate să sufere durerea. Apoi acul se arde până la roșu cu o lumânare și astfel încălzit, se bagă pe gaura făcută întâi la mijlocul negului cu acul rece, până ce animalul iarăși simte durere. Puțin după această mică operație, negul se înegrește și cade, iar în locul lui crește carne sănătoasă.

Pentru a scăpa vitele de păduchi, frecăți-le pielea cu unt de în în mai multe rânduri și apoi spălați-le bine cu săpun și cu leșie.

„Veter.“

Semnele unei bivolițe bune de lapte.*

O bivoliță bună de lapte se cunoaște după următoarele semne: Să fie blândă,

*) Din Teza D-lui Diaconu: Contribuțiuni la bivolițele producătoare de lapte în România. - „Veterinarul“.

nu sperioasă, privirea liniștită, mănăcloasă, pielea neagră-lucitoare și unsuroasă, pielea ugerului și îndărătul ugerului să aibă o colorare roșatică bătând în albastru; părul rar și lucios; greabănul mic, șale largi, pânțele mari, ugerul cât mai mare și întins pe pânțele.

Cât ține sarcina o bivoliță. (Durata gestației), în mijlociu bivolița ține 10 luni și 15 zile, cel mult 10 luni și 28 zile și cel puțin 10 luni și 8 zile.

Cât lapte dă o bivoliță și câtă vreme. Sunt două feluri de bivolițe: unele cari fată regulat la 1 an și 3 luni, dând 1100 - 1200 litri de lapte în timp de 9 - 10 luni; altele care nu fată decât odată la 2 ani, însă ține laptele 14-18 luni dând cam 1500-2100 litri de lapte în acest timp adică 3/4, pe zi. Cu toate acestea sunt zile când poate să dea până la 10 litri.

Cantitatea de unt. Laptele de bivoliță este cu mult mai gras ca cel de vacă. El conține dela 5-15 kgr. unt la 100 de kgr. de lapte. Laptele de bivoliță are un miros greu de bălegar sau de nămol, însă acest miros îl putem înlătura dacă se ține curat în grajd și dacă bivolițele nu se vâră în locuri murdare și puturoase.

MULTE ȘI DE TOATE.

Daruri scumpe pentru viitorul moștenitor al Olandei.

În Olanda se așteaptă cu cea mai mare nerăbdare venirea pe lume a viitorului moștenitor de tron. Moștenitorul atât de mult dorit va primi la nașterea sa daruri atât de multe și de prețioase, cum n'a mai primit până acum nimeni. Intreagă Olanda se pregătește cu daruri și rar s'a mai născut moștenitor de tron, care să primească numai din partea provinciilor și orașelor din țara sa atât de scumpe și de multe daruri, cum e vorba să se dea acum viitorului moștenitor al Olandei. Lista acestor daruri e deja făcută. Provincia Zeeland îi dăruiește un cărucior de copii cu un baidachin lucrat din cele mai fine dantele. Orașul Haaga un leagăn, ale cărui broderii sunt pregătite de aceiași lucrători, cari au pregătit la timpul său și haina de încoronare și de mireasă a regiței; orașul Rotterdam un serviciu de argint pentru masă; Drenthe o tavă splendidă de argint cu marca provinciei și cu mai multe monede vechi de aur în mare preț; duigherii din Zaandam un luxos scrânciob; damele din Breda un dar »splendid«, despre care însă mai multe nu se știu, fiind totul ținut în secret; colonia olandeză din Londra precum și cea din India Oșucă și-au trimis numai de curând darurile lor.

Fala Maghiarului.

Pișta: Hei, Ianoș bacsi, să știi tu ce fel dye om mare este magyar ember pe lume. Când o venit la el sfântu Peter te-kintetes ur, pe pământ, căzut el pe spatye când văzut el un magyar ember și zis iel: noa! mulțam Doamnye că văzut io un om frumos. Da și iera ăla frumos! Avea iel pntyen de un cot, mustețe dye un meter și o peană lungă la clop. Și zis magyar emberul cătră sfântul Peter:

»Da știi tu ungurește, mă moșule?«

— »Da cum să nu! - o zis Sfântu Peter, că doară și io mis Magyar-Ember.«

Ianoș: Așa zo! - Mari oameni sunt magyar emberii. - Mi-a spus bunica mea că un moș al ei, a bătut el singur singurel, întreagă armata lui Alexandru cel mare. Așa o fost lucru, că vinea Alexandru împărat călare pe Bucfal și avea lângă el atâta oaste, cât funză și iartă. Dar întâlnindu-se pe cale cu moșul bunicei mele. nici unul nu voia să ferească gyin drum. Atunci o suduit strămoșul meu una tîfrase - dar nici atunci n'o vrut Alexandru cel mare și oastea lui să ferească dyin drum. Păi s'o mânia pe semne strămoșul meu și ridicând băta o început să măsure la dreapta și la stînga. Și-a tot îmblătit la el până spre seară, când apoi s'au pus toți pe fugă, iar strămoșul meu, fiind ostent, nu s'a mai luat după el, ci i-a lăsat să fugă.

Pișta: D'apoi s'o lăsat el, atâta amar de oaste, să-i bată, un singur om?

Ianoș: Să înțelege că s'o lăsat, că dacă nu s'ar fi lăsat, cum era să bată el singur, atâta lume de oameni?

Pișta: O fi! O fi! - Și mie mi-a spus bunica mea, că moșu ei era așa de viteaz, că i-a mers vestea până la Împăratul. Atunci o venit la el în sat împăratul și dând parola cu el, i-a zis: »Servus fratye Miska! Să fim noi frați dye cruce!« - Și s'o făcut frați dye cruce amândoi!

Ianoș: O fi! Cred. - cum să nu cred?

Că dacă n'ar fi fost magyar emberi pe lume, Dumnezeu nici n'ar mai fi făcut lumea, că nu i-se plătea s'o facă.

Pișta: Așa zău! Doar noi știm că și Cristofor Columbus, care a dyescoperit America, încă a fost magyar ember. Și Roosevelt e magyar ember, dar dânsul nu spune, ca să nu strice biznițul cu angliișii eștia prostyi.

Ianoș: Da să-ți mai spun ceva. - Nu de mult, lștenul unguirilor, fiind bătrân, s'a gândit să-și capete un tovară, ca să împartă cu el stăpânirea lumii, că el nu mai poate singur cu atâtea gânduri și griji. - A și trimes la noi în sat pe un arhangyel și el venind dya-dreptul hăpt în casa noastră, m'a chemat pe minye și m'o îmbiat. Da io am zis că vreau să mai trăiesc, - însă până una alta, să ducă pe frateymeu, pe Gyuri. S'o și apucat dye el să-l ducă, ear fiind el ca și minye dye rotund, nu-l putea ridica.

Atunci am zis io să-i ducă numa sufletul. »Dar cum să-l scot?« - m'o întrebat archanghelul. - Vai da prost ieștyi! - i-am zis io. Apoi am luat un topor și l'am tocat cu iel în cap pe Gyuri. - Când ieșit sufletul gyin iel, am zis:

— »Noa! Amu ietye după iel și prin-gyel, că are nărav de se cam duce pe la fagădău și dacă întră odată acolo, apoi nu-l mai scot!«.

»Nu ștym ce-o fi făcut, - da pe minye m'o luat legea la hop, că ziceau oamenii că io pentru avere l'am tocat în cap, ca să moștenesc numai eu! Dye ahaia am venyt la America.

Pișta: O fi! Cred io! Cum să nu cred, că doară și prin satul nost o fost archanghelușul, ca mai întâiu cu minye să facă târg. - Dacă io nu am vrut, s'o dus apoi la tyine!

Ianoș: Minți! Hergotu tatăto! Da e vrei? Tu ești mai vrednic decât minye?

Pișta: Dapoi n'ai ștyiuto asta, nătângule? Când țiu da una!...

(Vorbele nu se mai aud. Cei doi pretini din neam de viteji se tăvălesc pe jos. Dintău sună pumnii apoi clăntănesc dinții, iar peste câteva clipe ies cuțtele la iveală. Altă zi apoi, Ianoș și Pișta sunt puși în toate gazetele, că au fost închiși, pentru o mică deosebire de păreri, ce se iviră între ei.)*

Isăllă Zgriburtei.

ECONOMIE.

Întreținerea rîmătorilor până se pun la îngrășat.

Cătră etatea de 3 săptămâni porcii lor să li se dea odată pe zi puțin lapte căldișor sau zer amestecat cu făină. La o lună li se poate da de 2 ori pe zi și tot ast-fel până la 6 săptămâni sau 2 luni, când se întarcă. De la această etate porcii lor li se dă drumul la păscut în bălți sau prin păduri și seara li se dă o cantitate oare-care de grăunțe, (1/2-1 kgr.). Aerul curat și exercițiul ce fac la pășune, le aduc cel mai mare bine și le desvoltă oasele și mușchii. Pășunatul pe livezile de trifoiu le fac mult bine.

Cocinele. - Se povățuesc întotdeauna ca locuința porcilor să se facă cu un capăt cătră miază-noapte ca vânturile din crivăț să nu bată în coasta lor. Cocinele trebuiesc făcute cât se poate de economice; o îngrădire de nuele și lipită cu pământ e destul de bună și igienică.

Mărimea cocinelor se face după numărul porcilor. O cocină cu o lungime de 20 metri și cu o lărgime de 5 metri, înaltă de cel puțin 2 metri ne poate servi chiar pentru 100 de porci; nu însă porci puși la îngrășat. Înăutru să aibă 2 rânduri de despărțiri așezate pe de lături, lăsând la mijloc o sală de serviciu. Fiecare despărțitură să aibă două intrări: una pe din afară, să dea în curtea cocinei și alta pe dinăuntru unde este și sghiabul. În apropiere de cocină să fie întotdeauna un bazin cu apă limpede. Cocinele să fie curate, căci porcilor, contrar ceea ce se crede, le place foarte mult curățenia.

Umezeala într'o cocină aduce mare stricăciune sănătăței rîmătorilor și în deosebi porcii de țată. Pardoseala despărțiturilor să se facă din scânduri, sau cărămizi și puțin înclinată, ca să se scurgă urina. Curățirea cocinelor să se facă în fie care zi și să se aștearnă pae multe și curate.

„Veter.“

*) După „All Right“, revista humoristică familiară română, ce apare în Cleveland-Ohio, Nord-America.

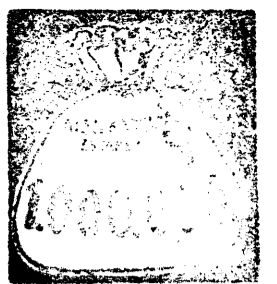
Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons.: Victor Branicea

Domnii abonați ai fôiei noastre, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînnoi cât mai curând ca să nu li se întrerupă regulata expedare a ziarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.



COLOSAL este norocul la KISS!



„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni.
Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Panticeu, expozitură în Aiud.

Intemeiat la anul 1896.

Are Capital social în 4000 acțiuni K. 400.000
Fonduri de rezervă „ 250.000
Fonduri culturale și de binefacere „ 15 000
Depuneri spre fructificare circa „ 1 500.000

Primește depuneri spre fructificare de la privați cu 4 1/2% și cu 5% iar la suma peste 10.000 cor. și de la corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Contocurent cu acoperire de hârti de valoare notate la bursă cu 6% și 7%;

„Economul“ ajută ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acela s'au fă ut la Gilău, Feneș, Sălcia, Tic, Beind.

„Economul“ mijloc este cele mai eficiente asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:

Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir.

Dr. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladis au Papp, Ștefan Ha vași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconzult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

Se caută numai decât învățacel

din casă bună, care să poseadă limba maghiară și română, în marele magazin de librărie, Papetărie și Articole de lux

Alexandru Anca, Gherla (Szamosújvár).

(2-3.)

WILHELM SCHMIDTS,

Frânzetărie fină și de lux. Brutărie, Vânzare de făină. Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2. In fiecare zi se capătă de 3-oi frânsele proaspete, și pâne de casă. Pâne neagră Graham proaspătă. Cozonaci și Fizmești proaspeți in fiecare zi. La toate expozițiile unda au luat parte, produsele mele au fost premiate cu cel dintâiu preț. La expoziția din București din anul 1906 premiat cu medalia de argint.

Mașine de cusut

și părțile lor constitutive, fabricat indigen și din streinătate se cașină lucrute foarte bine și solid cu prețuri foarte ieftine la

Michael Mooser,

39. Brașov, Strada Porții 39.

Cu stăruință, activitate, invenții, economie, aduni bani în timp îndelungat, dar a te îmbogăți curând, pe neașteptate, este posibil numai cu noroc la câștiguri mari. De aceea cumpără cei mai mulți oameni losuri, căci cu aceasta au speranță a se îmbogăți iute.

Cu deosebire sunt losurile loteriei de clase r. u. căutate, căci din 110.000 mii de losuri care se pune în vânzare 55.000 losuri câștigă, prin urmare tot al doilea los câștigă necondiționat. Șansele de câștig sunt unice în felul lor, nu există plan de loterie mai solid și favorabil.

Atât emisiunea cât și tragerea losurilor urmează sub controla stăpânirii r. u. și din cauza aceasta publicul are toată încredința în losurile de clasă.

Norocul este necalculabil. Dela întâmplare atârână norocul multor oameni. In viața ori cui sunt momente, în care se poate noroci, de aceea să-și cerce norocul cu numărul care s'afă lângă numele propriu sau la numele unei persoane iubite, care posibil la tragerea viitoare va eși cu câștig mai mare.

Cercați-vă norocul la noi, pentru că MARE e norocul lui KISS! Karl Kiss & Co.

Bancă, societate pe acții. Colectori principali a loteriei de clase priv. r. u. Birou central: **Budapest, IV. Kossuth Lajos-uteza 13.** FILIALE: Rakoczi ut 55.

CUM TE CHIAMĂ?

Numerii aceștia se capătă numai la noi!

Adela 39063	Costi 54722	Ferdin.105981	Izi tor 54442	Manuil108376	Roland 2355
Alolf 73314	Clemen91937	Franisc 9813	l-ac 107621	Marcel 4214	Rozalia 45183
Adorian 102182	Clariaa 29152	Floare 107248	Jacob 18608	Margita78302	Rozica 68818
Adrian10592	Cezar 8412	Florisan 91096	Janca 73340	Maria 102104	Rudolf 22180
Agnes 90696	Cecila 67607	Florita 10450	Jancu 86312	Mariora 8900	Solomo 37459
August 88365	Carola 7490	Fodor 108076	Jenea 33836	Marou 8274	Sofia 39413
Arcaidiu91352	Camila 4203	Francisc37443	Justina 96095	Mariuța 4204	Samuel 93657
Alexiu 39737	Barbora5569	Frida 89485	Jenaș 95342	Martin 103108	Sandru 3200
Alois 13048	Brânza 20564	Fridric 96057	Jonița 654	Matei 22211	Sarolta 56364
Albert 4623	Dănila 108043	Filip 108005	Josif 4955	Malvin 60115	Sebastiu107173
Aifons 14709	David 93659	Gabor 78277	Judita 39406	Matilda 14769	Simion 91929
Aifred 94900	Dumitu 1304	Gabriel 13026	Julia 27191	Macave34283	Stefania95339
Alice 10859	Demian96086	Gaspar 12701	Julian 108113	Meinda 479	Stanisl 102102
Amalia 90433	Dăian 41626	Gation 26192	Kalman32999	Mihuț 83059	Sirena 96063
Ambros78300	Desilei 73398	Gița 39052	Kamil 7481	Miti 102195	Sidonia 16881
Andor 5204	Domnic 8212	Grigori 59	Karolin 24751	Mihail 8357	Sandea 8297
Andrei 39759	Dora 102535	Gaza 8365	Karol 90802	Miclea 95345	Tamaș 78469
Ana 6465	Dorotia 93660	Gida 94967	Kzmer39591	Mieș 93671	Toma 3361
Antoniu 5206	Dimitru90435	Gizela 95001	Katali 91347	Mulan 73215	Teofil 105993
Antonia23142	Dinu 100957	Ganea 26337	Klemen73221	Maurici 8528	Teodor 56806
Aurora103911	Eberard22152	Gustav 29551	Klara 27188	Nița 37473	Terezia 91938
Armin 106123	Edita 12716	Gerasim88166	Klotild 2348	Nador 57507	Terca 33808
Arnold 488	Emund 8136	Guido 21388	Konrad106155	Natali 102215	Tiamer 82627
Aron 102548	Eduard 12713	George 91504	Korneli 17005	Nerva 3355	Tiberiu100973
Arpad 96051	Elena 94989	Gavril 8193	Kornel108027	Neli 23141	Titus 7497
Artur 10498	Elemer 8156	Genadie 4225	Kristof 96034	Nestor 37350	Trtean 4963
Atila 13269	Elenora 8397	Gerguta26703	Kristin 22175	Neti 96069	Tobias 29426
Agusta 90678	Eliade 64990	Hadv g 98054	Ludovic90795	Nna 98649	Todor 63
Aurel 8287	Ela 102218	Helena 8298	Ladislau64603	Olga 95016	Ulric 22415
Aurelia73400	Elvira 4957	Henric 525	Lazar 71107	Olivea 10205	Urban 108048
Bălaș 8134	Eliza 90528	Herman79226	Lenard 4953	Orban 684	Valentin91528
Balint 27361	Eman. 100971	Hermin 10599	Lenca 18601	Ofelia 82105	Valeria 16512
Bandi 78293	Emil 90766	Horia 4409	Leo 96075	Otila 63453	Vence102297
Bălaș 13619	Emilia 54432	Horat 86707	Laura 64227	Oto 94220	Vendel 13603
Beatrix96845	Ena 9308	Ibida 108040	Leontin 2335	Onoriu 26578	Verona 91324
Bela 197160	Ecaterin13165	Ida 75004	Leonora73316	Paul 91345	Veronic 67315
Bengia50566	Erna 99657	Ignatie 91399	Lidia 3357	Paula 58138	Victor 95007
Ben a. 38898	Ernesti 8335	Ican 78427	Lina 486	Petru 90710	Victori108396
Beruat 63613	Ernan 19121	Ilie 8295	Livia 37456	Plutina 37469	Vilma 87001
Berta 51194	Ervin 106054	Iluva 102290	Lorant108079	Petrian10244	Wilhelm67650
Bertan 23000	Elisavet63455	Ileana 8301	Leopold 837	Pantelie17004	Vince 44712
Bertold 8323	Etel 48157	Irinie 64619	Laurent22272	Rachel 3375	Walter 513
Blanca 9802	Eugenia79301	Irina 57570	Lucia 89985	Rafael107623	Wlad 107152
Bodorel91537	Eva 8243	Irma 41586	Ludia 108393	Regina 37340	Zoltan 64581
Boldijer 4205	Fabian 80076	Ioan 39596	Luceci 106191	Renea 90709	Zeno 46789
Bosbal 13195	Fani 90729	Iorgovan8184	Ludvig 17001	Rezi 4213	Zosim 102491
Cristian78462	Felicia 107151	Ivor 78251	Luiza 66924	Ricard 119440	Zora 68807
Cornel107658	Felix 6472	Izabela 39054	Magda 90795	Robert 39416	Zima 23103

Ne rugăm a comanda de cu vreme ca numerii cei voștri să nu fie vânduți.

Prețurile

losurilor clasei I.:
a 8-a parte C. 150
a 4-a parte „ 30
o jumătate „ 60
intreg „ 120

Tragerea:

în 19 și 21 Maiu.

Tăiați acest coupon și trimiteți-l nouă:

ȚEDULA DE COMANDĂ.

Cassa de bancă KARL KISS & Co., A. Ges. Budapesta IV. Kossuth Lajos-u. 13.

Ne rugăm a ne trimite los clasă I a XXIII loterie, și a planului oficios.

Prețul de K } trimis în marci postale.
 } cu mandat postal.
 } luați-l cu rambursă.

Adresa exactă: Numele
Locuința, Str. și Nr. casei
Poșta ultimă (comit.)

Numai pentru scurt timp!

Nimeni să nu piardă coazia rară a se de bați, precum și cu stoffe de costume, cele mai n. va conținea depositul.

(561,5-6)

suma cu haine gata pentru copii de orice etate și bărbani mai nouă, fiindcă vindem cu prețuri foarte scăzute căl

Depner, Roth & Westemean,
Brașov, Strada Vămii Nr. 1-3. (Vis-à-vis de Cafeneaua „Drexler“)

Institut indigen. Banca de asigurare



„TRANSILVANIA“



din Sibiu

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

95,816.412 cor.



Capital asigurat asupra vieții:

9,882.454 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278-83 c., pt. capitale asig. pe viață 4,028.013-12 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etajul I. curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cruce seu stea după electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lu Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.



Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da imprejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăle de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, anșul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftel de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, isohias, udul in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Crucea-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja înfăntătează crucele mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor.

Prețul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și local de vëndare pentru țers și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

BCU Cluj / Central University Library

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURȚI.

STATUTE.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori,
Couverte, in lolă mărimea.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURȚI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etajul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul seu de inmormântare bogat asortat in cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot include hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, caró funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și ciclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, sau asupra-mi și transporturi de mörți in streinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.